

Gostilničarski vestnik

Strokovno glasilo „Zveze združenj gostilniških obrti Dravske banovine v Ljubljani“

Oglasi se računajo v oglasnem delu Din 0.75 od mm in stolpa, v tekstnem delu in na zadnji strani pa Din 1.— od mm in stolpa.

Telefon 39—14.

Ček. rač. št. 11.430.

Štev. 6.—7.

Ljubljana, dne 8. julija 1937.

Leto VII.

Novomeška resolucija

Ob priliki zadnje seje zveznega širšega odbora v Kranju se je razpravljala tudi obširna resolucija novomeškega združenja, ki je obenem silna obtožba današnjih razmer in obupen krik celokupnega gostilničarstva. V tej svoji resoluciji je nanizalo novomeško združenje vsa ona protizakonita dela, ki se vršijo potom šušmarstva in ki so se iznašala že vsa zadnja leta na pristojna mesta, ne da bi se količjak ukrenilo. V novomeški resoluciji se navaja, da bi gostilničarji ne imeli ničesar proti prodaji lastnega vinskega pridelka malih in siromašnih vinogradnikov, katerim je izkupiček od vina neobhodno potreben, da vzdrže svojo existenco. Odločno pa protestirajo proti postopanju onih vinogradnikov, ki se skrivajo pod firmo »siromaštva« in dokazujejo davčnim upravam, da ne morejo plačati svojih davščin, čeprav je ugotovljeno, da razprodajajo svoja vina na drobno v obliki vinotočev pod vejo in še v obliki 5 in 10 litrske prodaje le v špekulativne svrhe. Ti vinogradniki, ki jim je vinogradništvo postranski zaslužek, glavni dohodek črpajo namreč iz svojega stalnega poklica, pa naj si bodo trgovci, tovarnarji, graščaki, uradniki itd., so največje pijavke gostilničarskega stanu in škodljivci majhnim in zadolženim vinogradniškim posestnikom. Kolikokrat smo že čuli pritožbe, da nočejo taki vinogradniki prodati svoja vina na debelo, ker upajo, da jim bo nadrobna prodaja vrgla še enkrat večji izkupiček. Seveda bi bilo na mestu, da se tem vinogradnikom vzame sleherna pravica odprodaje njihove vinske zaloge na drobno, ker bi se v veliki meri odpravilo šušmarstvo in odpomoglo gostilničarski obrti. Koliko je vinogradnikov, ki imajo pravico točenja vina lastnega pridelka, nakupujejo pa še tuje vino in ga pod svojo firmo spravljajo v promet. Poznani so nam celo slučajji, da se pravica vinotoča pod vejo raztegne kar na leto dni, ker si izposlujejo pravico prodaje po vrsti družinski člani. V novomeški resoluciji se obtožujejo nadalje oni šušmarji, ki dovažajo vino iz vseh delov države ter ga razpečavajo kar po hišah pri čemur jim pomagajo razni autoprevozniki in njihovi nameščenci. Koliko je posestnikov, ki imajo ob državnih in banovinskih cestah svoja posestva kjer nemoteno prodajajo vino in žganje. Seveda se ob takih prilikah nudi jedača vsakršne vrste, kadar pa se bliža nedelja ali praznik pa se najame tudi harmonikarja, da se pleše in zabava do ranega jutra. Take že danes običajne veselice se najdejo v vsakem kraju v dravski banovini in jih vobče ni mogoče preprečiti. Če pride orožnik ali finančni organ, se vedno najde oseba, ki trdi, da je gostitelj povabil le prijatelje in znanca na gostijo ter podaril vse vino in jedila. Čudimo se le, da upravna oblast ne pride do tega naziranja, da danes v gospodarski stiski, posebno pa še vinogradnik, ki toži stalno o vinogradniški krizi ne more vina in jedila darovati. Vse to se dogaja pred očmi oblasti in v zasmeh gostilničarskega stanu o katerem se sicer stalno razpravlja na vseh mogočih konferencah, da je velike važnosti za narodno gospodarstvo, za banovino, za občine in konečno kot nekak okrasek ob zaključku dobro napisanih in plemenito zamišljenih govorov še — za tujski promet. Vse take izjave nam že presedajo, ker jim nihče več ne veruje, kajti žalostne izkušnje, ki jih ima gostilničarski obrt tekom zadnjih let, ko se v gospodarstvo vmešava politika in ko se nedosledno postopa, uče, da je to le neresno kramljanje.

Če pogledamo proračune naših samouprav ni težko ugotoviti, da so ravno gostilničarji oni obrtniki, ki omogočajo potom svojega obrta, torej potom svo-

jega znoja neprespanih noči, realizacijo banovinskega in občinskih proračunov. Vkljub tem dejstvom pa je ravno gostilničar ona oseba na katero je, vpricho številnih šušmarjev, vperjeno oblastveno oko, da se mu z raznimi predpisi o policijskih urah, s povišanjem občinskih trošarin, z raznimi zdravniškimi pregledi visokimi davčnimi predpisi velikimi denarnimi kaznimi zagreni veselje do obrata, katerega se je izučil in od katerega hoče, če ne živeti, pa vsaj imeti toliko dohodkov, da se mu vzdrževanje obrata izplača.

Eksekutivni organi se posvečajo z vso intenzivnostjo nadzorstvu gostinškega obratovanja, ne opažajo pa kršenje obrtnih predpisov potom raznovrstnih šušmarjev ter nezmerno veseljačenje in popivanje po privatnih hišah, ker je treba imeti zato stalne priče na razpolago, kakor, da bi se baje ne moglo uradnim potom ugotoviti. Gostilničarski obrt je danes posebno v vinorodnih krajih le še oni kraj, kjer se po vinogradniških kletih vpijanjene druhaliznajdejo pred zaključkom obratovanja, da razgrajajo po lokalno, ogrožajo telesno in imovinsko varnost ter povzročajo ovadbe, češ, da se je prekoračila policijska ura.

To in slično navaja novomeška resolucija, ki je kakor smo že uvodoma omenili, obupen krik celokupnega gostilničarstva dravske banovine proti razmeram, ki kričijo do neba. Ni čuda, če se pojavljajo kliči, da naj gostilničar posnema šušmarja, če se hoče ob takih razmerah sploh vzdržati na površini. Ker je nemogoče, vzdržati v borbi proti šušmarjem, ki ne plačajo davkov, tako in banovinskih ter občinskih trošarin priporoča resolucija, opustitev točenja alkoholnih pijač po gostilniških obratih. Kako bodo z gledali potem banovinski in občinski proračuni ni to zadeva gostilničarskega sloja temveč onih, ki imajo skrb, da se proračuni realizirajo. Gostilničarstvo, pravi resolucija, je prepričano, da bi bilo to najboljšo sredstvo, da se čimpreje uvede pobiranje banovinskih in občinskih trošarin na alkoholne pijače tudi od privatnih oseb in da se omeji brezpravno točenje ter prodaja alkoholnih pijač.

Resolucija povdarja, da niso naperjeni njeni predlogi morda proti kakemu oblastvu, temveč hoče povdariti, da so gostilničarstvu državni interesi mnogo bolj pri srcu, kakor pa šušmarju, ki izpodjeda tla urejenemu življenju. Gostilničarstvo je le vsled nezaščite prisiljeno seči po onem sredstvu, katerega smatra za najbolj uspešnega v borbi proti onim vsesplošnim škodljivcem, ki posegajo v njegove obrtne pravice.

Prepričani smo, da se z nastopom novomeških gostilničarjev strinjajo vsi tovariši in tovarišice v Sloveniji in da so popolnoma soglasni z izvajanjem, ki smo ga povzeli iz resolucije novomeškega gostilniškega združenja. Trošarinsko vprašanje zahteva tedaj najhitrejše rešitve v smislu onih predlogov, ki smo jih stavili na merodajna mesta, ker je sicer pri takih naravnost sramotnih prilikah nemogoče zadržati popoln razkroj gostilničarskega stanu v dravski banovini.

Vzbujajte svoje tovariše in tovarišice k stanovski zavesti, ker le tedaj bomo močni, če nas bo vezala ljubezen do tovarišev in do stanu.

Sijajna manifestacija gostilničarskega stanu v Sloveniji

Naši vsakoletni zvezni občni zbori pomenjajo v resnici pravi stanovski praznik za naše gostilničarstvo, ki se od leta do leta bolj zaveda važnosti edinstvene stanovske organizacije.

Letošnji občni zbor pa je po svoji veličini prekosil vse druge, kajti priprave, ki jih je vršilo združenje v Kranju dolge mesece, so kazale, da bo letošnji občni zbor izpadel najlepše in pokazal krepak ustroj naših združenj. Nismo se zmotili. Občni zbor je izpadel tako, da je lahko vsakdo zadovoljen. Značilno pri tem je, da se ob takih prilikah pokaže ozka povezanost gostilničarskega stanu s prebivalstvom, kar je prišlo posebno v Kranju do izraza, ko se je mesto okitilo z državnimi trobojnicami ter pozdravljalo z vso običajno prisrčnostjo prihajajoče številne delegate gostilničarske obrti. Mesto Kranj je v tej svoji obleki s svojimi starinskimi in patricijskimi hišami izgledalo silno svečano, kar je vzbudilo v gostilničarskih zastopnikih silno prijeten dojem. Občutili so, da so prišli v gostoljubno mesto na zborovanje, ki jih sprejema s srcem in veseljem.

Delegati so prihajali že dopoldan, dne 19. maja z vlaki, avtobusi in avtomobili, da so si ogledali še pred zborovanjem lepoto mesta Kranja in njegove okolice, ki se je baš ta dan kopala s svojimi gorskimi velikani v prelestni lepoti pomladanskega sonca. Velika skupina delegatov pa se je pripeljala do Ljubljane, od tu pa je prestopila v velik in moderen avtobus, ki jih je odpeljal proti Kranju skozi prijazne vasice čez rodovitna polja, tako da se je neprestano menjala krasna panorama, ki kaže bogastvo lepote našega najbolj tujsko-prometno razvitega predela dravske banovine. Po prijaznem sprejemu, ki ga je priredilo zastopstvo tam zruženja, so se delegatam nakazala stanovanja, nato pa se je začela seja širšega odbora, ki je trajala do 20. ure zvečer.

Dne 20. maja ob 9. uri se je pričelo veliko zborovanje gostilničarstva dravske banovine v dvorani Narodnega doma v Kranju, katerega se niso udeležila samo 4 združenja in še od teh so prispeli 3 brzojavni pozdravi in opravičila, da se deloma radi stroškov, deloma pa radi smrtnih slučajev ne morejo udeležiti naše stanovske manifestacije. Od 51 združenj, kolikor jih šteje zvezna organizacija je bilo na tem občnem zboru zastopanih 47 gostiln. združenj s 175 delegati, dočim so ostali del prostorne dvorane napolnili tovariši in tovarišice iz vseh krajev naše domovine, ker so hoteli prisostvovati našemu zborovanju, da pokažejo svojo stanovsko misel in zanimanje, ki ga gojijo do svojega stanu. S temi vred je bilo udeležencev na zborovanju preko 300 ter se je del istih tudi slikal pre Narodnim domom v stalen spomin na našo

Prvovrstno blago! Nizke cenel

K. ČERMELJ
LJUBLJANA

DVOŘAKOVA ULICA 12

Telefon interurban šte. 34-50

Brzjavni: Čermelj, Ljubljana

TRGOVINA VINA IN ŽGANJA
NA DEBELO

Vedno v zalogi:

Ljutomerske specialitete, fina namizna vina, dolenski cviček, kakor tudi raznovrstno žganje, špirit, rum, liker

VERMUT VINO - PELINKOVEC LIKER

Točna postrežba! Zahtevajte ponudbe!

skupno borbo, ki jo vodijo gostinska združenja po svoji zvezni organizaciji. Te slike naj bodo v okras združnih pisarn in naših gostiln, da bodo pričale še poznejšim rodovom, kako je bilo gostilničarstvo v tem tako težkem času organizirano in da so se v resnici počutili njegovi člani kot ena velika skupna družina.

Zvezni predsednik g. Majcen Ciril, burno aklamiran, je otvoril IV. zvezni občni zbor, pozdravil skoro polnoštevilno zbrane delegate kakor tudi zastopnika g. bana tam sreskega načelnika g. Lipovška, zastopnika finančne direkcije v osebi šefa davčne uprave v Kranju g. Prudiča, zastopnika poštne direkcije in železniške direkcije v osebi g. Hvastje, šefov uradov, g. župana mesta Kranja Česnja in zastopnika Zveze za tujski promet g. ravnatelja dr. Cirila Žižeka v Ljubljani. Med navdušenim pritrjevanjem so se prečitale brzjavke, ki so se poslane iz občnega zbora Nj. Vel. kralju Petru II. in Nj. Vis. knezu-namestniku, nadalje predsedniku g. dr. Milanu Stojadinoviću, notranjemu ministru g. dr. A. Korošču, finančnemu ministru g. dr. Dušanu Letici, trgovinskemu ministru g. dr. I. Vrbančiču, ministru brez listnice g. dr. M. Kreku, banu dravske banovine g. dr. M. Natlačenu in načelniku ministrstva trgovine g. dr. Krpanu. S posebnim veseljem pa je pozdravil navzočnost poslanske delegacije obstoječe iz narodnega poslanca g. dr. Jure Koceta, g. nar. poslanca Miha Brenčiča in nar. poslanca g. dr. I. Šemrova. Kot zastopnika Zbornice TOI je pozdravil jako zaslužnega in širom banovine dobro poznane stanovskega borca zborničnega svetnika g. Miro Peterlina. Nato je sporočil, da so svojo odsotnost opravičili in pozdravili zborovanje župan mesta Ljubljane g. dr. Jure Adlešič, župan mesta Maribora g. dr. A. Juvan, Zveza čeških gostinskih združenj v Pragi, Združenje gostilničarjev, hotelirjev in kavarnarjev v Čeških Budjevicah, Državna zveza v Beogradu, Putnik v Mariboru ter kletarski nadzornik g. ban. svetnik ing. Zupančič. Nadalje se je prečital obširen seznam v preteklem letu umrlih članov in članic, kar so navzoči počastili s trikratnim »Slava«. Za o-verovatelja sta bila imenovana gg. Dolničar Maks in Zupan Julij iz Ljubljane. Čitanje zazisnika je na splošno željo odpadlo, nakar se je g. ban. svetnik in sreski načelnik Lipovšek v zastopstvu g. bana zahvalil za pozdrave s sledečimi besedami: Ni ga menda stanu in gospodarske

Staklo - B. Tober

Št. Vid nad Ljubljano - Telefon 39-64

za brezkonkurenčne cene nudi Vam kozarce, steklenice

za vino, opletene demijone, stuce in vse kar rabite za vašo

gostilniško obrt. — — Prosimo, zahtevajte ponudbe.

panoge, ki bi s tako borbenostjo in s toliko dobre volje vztrajala v vseh fazah vladajoče gospodarske depresije kot gostinski obrati. Moglo bi se trditi, da je gospodarska stagnacija v ostalem gospodarstvu že dosegla svojo kulminacijo, le pri gostinstvu traja še dalje in postaja, kakor izgleda nekako kronična; sto in še več je vzrokov, ki ovirajo razvoj pogostinstva: predvsem oslabela finančna moč ljudstva, preorientacija gostov in uničen kmetijski kredit.

Kljub neugodnemu položaju se je pa gostinstvo dobro znašlo v vlogi, ki jo narekuje današnji čas. Zaveda se, da kriza ne bo minula sama od sebe, da mora samo krepko zagrabit za delo in se prijeti načel, ki vladajo danes v poslovnem življenju. Z vsem povdankom in z vso vztrajnostjo, ki jo dobra stvar zasluži, skušajo ti podjetniki duhu časa in tempu življenja primerno reformirati in izboljšati svoje obrate. Moderne zahteve uvažujejo v polnem obsegu in se zavedajo, da je treba plavati s tokom časa, da je treba uvajati v gostinstvu nove naprave in nove oblike. Kdor to zamudi, ostane ob strani, kdor se skuša novodobnim zahtevam upirati omaga, kakor utone plavač, ki plava proti toku.

Gostinstvo se zaveda, da živi v važni prehodni dobi, da ustvarja temelje za dobrobiti sebi in svojemu nasledstvu. Od jakosti teh temeljev je odvisno ali bo zgradba mogla kljubovati viharjem in burji—konkurenci, ki se legalno in nezlegalno tudi v tako močnem in ilegalnem obsegu pojavlja baš v gostinstvu. Računati je zlasti z važnim dejstvom, da se v drugih delih naše države odpirajo interesantni in slikoviti predeli, kjer morejo tuju postreči radi nizkega življenjskega standarda z nižjimi cenami za prehrano.

Trdno sem uverjen, da bo gostinstvo v boju za svoj obstanek, napredek in razvoj na celi črti zmagovalo. Vsa znamenja kažejo na to v zvezi s pospeševanjem našega tujkega prometa izdani zakoni in naredbe, stanovska zavednost, skrb in pažnja za organizirano delo ter čut dolžnosti do lastnih stanovskih organizacij, ki ga baš v tako visoki meri kaže gostinstvo. Kritičnost tudi v pogledu napak in slabih strani, da mora pasti, kar je slabo in da mora pasti tudi tisti, ki ohranja to slabo pri življenju, visoka moralna in odnošajih do gostov, globoko pojmovanje važnosti svojega strokovnega glasila in tiska sploh, za reklamo, harmonično sodelovanje v vlogi nekega kompromisa med najvišjimi in preprostimi sloji, solidarnost do vseh gospodarskih slojev ter globoko zanimanje in prava ljubezen do svojega poklica, vse te in še mnoge druge vrline garantirajo uspešno samoobrambo pogostinskega stanu.

Država in samouprava bo s svoje strani gotovo budno in s simpatijami spremljala gostinski pokret ter naklonila gostinstvu kot konstruktivnemu elementu ono vsestransko podporo, ki mu gre kot izrazitemu zastopniku srednjega stanu, kot vsikdar lojalnemu poborniku državne in narodne misli in kot izredno pomembnemu davkoplačevalcu. Zavedajmo se, da je gostinstvo važen faktor v državi, ki si ne želi drugam, ki hoče ostati pri nas v Jugoslaviji, ki želi dobro državi, stan, kateremu je vsa zdrava in dobro misleča nezajenjena javnost odkrito naklonjena, ustanova do katere nas vežejo lepi in najlepši spomini.

In ko v imenu g. bana in v svojem imenu prav pristrčno pozdravim čislani zbor, to impozantno skupščino gostinskih predstavnikov iz vse širne naše banovine in mu želim najboljši uspehe, izražam svoje globoko občuteno prepričanje, da je gostinstvo v dravski banovini na pravem potu in je njegova usoda v rokah najsposobnejših mož odličnjakov, ki že s častitimi svojimi imeni nudijo polno jamstvo za blagor in srečo gostinskih obratov, ki so porok, da bodo temu stanu izvojevane vse njegove pravice. Bodite še enkrat pristrčno pozdravljeni! Živeli!

Nato je pozdravil zborovalce župan mesta Kranja g. Česenj, češ da upo-

rablja današnjo priliko, da pozdravi v imenu občine tako številne zborovalce najjačjega nositelja tujkega prometa ter ga veseli, da se to zasedanje vži v Kranju. Na žalost ne more mesto Kranj nuditi onega, kar bi rado in se ne more v tujko prometnem oziru postaviti v takem obsegu, kakor sosednje revnejše občine, ki so napravile večje korake na tujkoprometnem polju, kakor mesto Kranj. G. zvezni predsednik se je g. zastopniku banu in g. županu za lep pozdrav iskreno zahvalil, kakor tudi za gostoljubje, ki ga je mesto Kranj v toliki meri izkazalo delegatom gostilničarskega stanu.

Zvezni predsednik je podal nato predsedniško poročilo v katerem je zajel vse važne dogodke, ki so dali povod za zvezno intervencijo v preteklem poslovnem letu. Omenil je, da so se med tem časom izvršile v gospodarstvu mnoge in značilne spremembe, ki so naravno odjeknile tudi v gostilničarskem stanu. Izvajanje gospodarskih sankcij je presjalo, izvršile so se devalvacije valut gospodarsko močnejših držav, kar je vplivalo in vzbujalo strah glede tujkoprometne politike, sklenile so se važne mednarodne trgovske pogodbe, začele so se torej obnavljati trgovske vezi in našla so se nova tržišča za naše produkte, kar je v bistveni meri olajšalo naše notranje tržišče, ki je leta in leta stalo pod silnim pritiskom našega proizvodnje vsled zastoja izvoza. Izvoz je vsled tega izdatneje narastel in dosegel v poljedelskih produktih rekordno višino, kar pa v dravski banovini ni ravno v splošnem ugodno odjeknilo, ker so cene v izrazito pasivni pokrajini pri skoro istih plačah in mezdah poskočile in ker se je izvoz poljedelskih produktov vršil le iz ostalih banovin, dočim je Slovenija na izvozu participirala le malo pri živini in pri lesu. Razumljivo, da se je s podražitvijo življenjskih potrebščin poslabšal življenjski standard našega že itak s skromnimi sredstvi izhajajočega konzumenta. Vobče je treba ugotoviti, da se položaj najširših plasti našega naroda še ni toliko izboljšal, da bi imel vpliv na konzum v gostinskih obratih. Vsekakor pa je treba v pohvalo omeniti dober namen merodajnih činiteljev, ki se trudijo za izboljšanje gospodarskih prilik in ni odveč, če izrazim željo, da naj bo dravska banovina v večji izmeri deležna javnih del potom katerih pridejo najlažje vse plasti naroda do izdatnega zasluzka. Solidarizirati pa se morajo gostilničarji tudi z zahtevami gospodarskih slojev glede povišanja plač stalnim nameščencem. Šušmarstvo se je še bolj razmahnilo, ker išče sleherni vsled skromnega zasluzka še stranske dohodke, kar pa naravno razjeda soliden temelj gospodarstva. Nelegalni obrt in trgovina so izrastki socialno razrvanih časov in bede. Prepričan je, da bi se šušmarstvo že davno spravilo v določene meje, če bi se rigorozneje postopalo proti šušmarjem. Kar se tiče šušmarstva v našem obrtu je potrebno nujno povdariti

zahtevo, da se eksekutivnim organom, t. j. orožništvu in kontroli zboljšajo prejemki, ker jim bo lažje in uspešneje nastopati pri pobijanju nelegalne obrti in trgovine.

Zvezna uprava je dosegla pri g. dr. Letici, finančnemu ministru, možnost uvedbe pavšalne trošarine na alkoholne pijače ter se je pavšalacija izvedla že v večini banovin. Stališče zvezne uprave, ki ga je zavzela po predhodnem posvetovanju delegatov združenj je menda pravilno, ko smo zahtevali, da naj se končno uvede individualna pavšalacija, da se omogoči upravni oblasti ter eksekutivnim organom zajeti šušmarje, ker se vsa pozornost koncentrira sedaj edinole na obrtnega točilca. Tudi obdavčitvi gostilničarstva smo posvečali posebno pažnjo ter dosegli s sistematično in organizirano borbo potom svojih zastopnikov v davčnih in reklamacijskih odborih vendarle toliko, da se gostilničarska obrt ne smatra več za edino možno kravo pri javnih dajatvah. Zato opozarja vse članstvo na striktno izvajanje navodil, ki jih izdaja zvezna uprava, ker je sicer borba poedinca drugače brezuspešna. Zahvaljuje se vsem onim zastopnikom pri davčnih in reklamacijskih odborih, ki so s svojo voljo in vestnostjo ter strogo objektivnostjo olajšali obojno stanje našega obrta. Nadalje se je dotaknil vsedravnega gostinskega kongresa v Ljubljani in velike gostinske razstave, ki je prikazala gostinstvo v Sloveniji v pravi luči. Zvezna uprava je bila nadalje konzultirana glede pravilnika o točilni pravici glede ostalih uredb, ki so bile izdane v prošlem letu in ki so imele kakršnekoli vezi posredno ali neposredno z gostinsko obrtjo in turizmom. Sodelovali smo z vsemi činitelji in organizacijami, katerih delokrog se dotika našega stanu. Vzdrževali smo zveze z Zvezami za tujski promet v Ljubljani in Mariboru potom lastnega gostinskega odseka pa z Zbornico TOI v Ljubljani. Lansko leto so se vršile tudi volitve v Zbornico TOI ter se je kandidatna lista za gostinski odsek postavila s sodelovanjem zvezne uprave po predhodnem zaslišanju gostilniških združenj, nakar se je število mandatov razdelilo na posamezno določene okolišče. Političnih vplivov, ki so se tako pogosto pojavili v predpripravi za zbornične volitve smo se strogo izogibali, ker smo smatrali, da mora postaviti gostilničarstvo, če hoče zaščititi svoje interese izključno le tako listo, ki bo absolutno strokovna in stanovska. Tudi delovanje naših zborničnih svetnikov se kreta izključno v okvirju stanovskih in strokovnih smernic, zato se mora odbiti vsa predbacivanja, vse domneve in žalitve političnih godrnjačev.

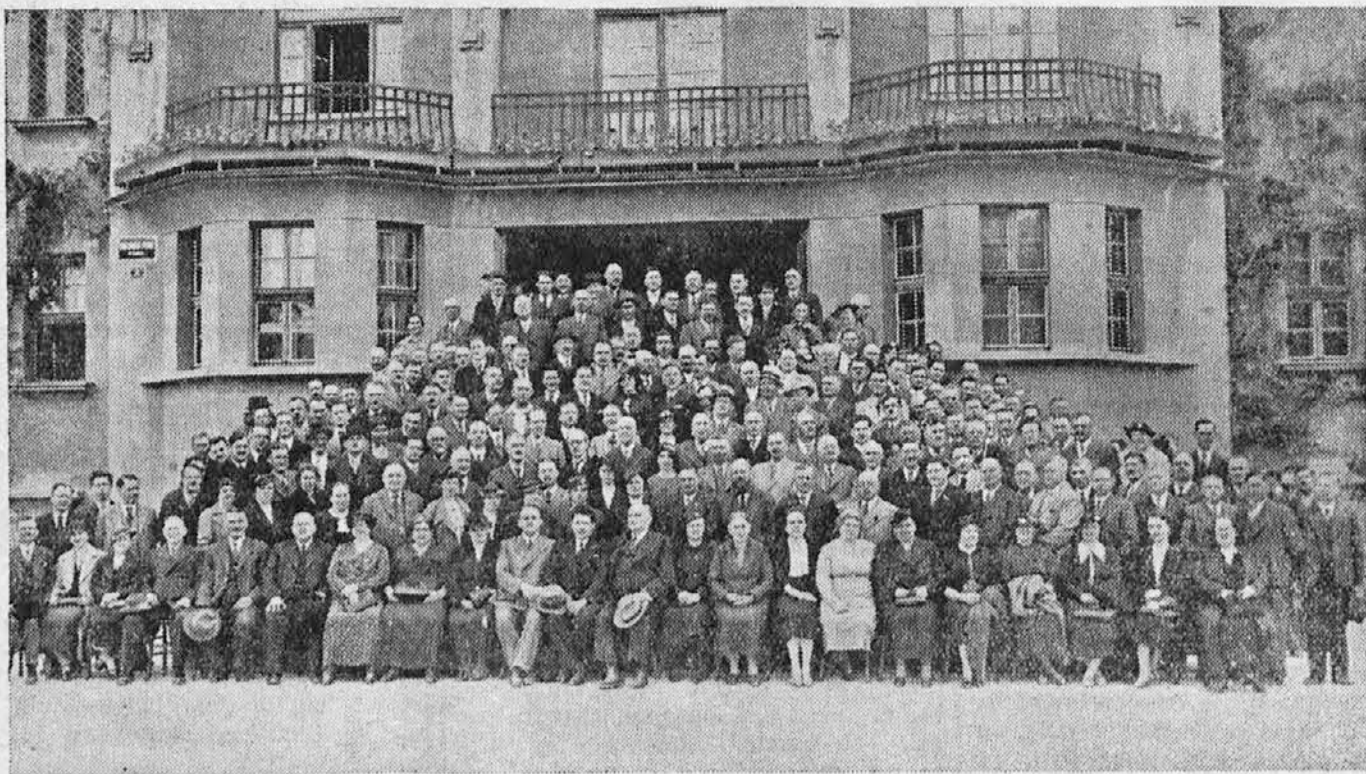
Posebno pažnjo je zveza posvečala vprašanju tujkega prometa ter v to svrhu sklicala razne sestanke zainteresiranih činiteljev ter pokrenila vse korake pri merodajnih oblastin. O tem pa bo itak podano posebno poročilo.

Lansko leto je bilo kronano z ve-

likim uspehom zvezne uprave, ko se je doseglo znižanje točilne takse. Seveda je ta uspeh bil mogoč le z vnetim sodelovanjem narodnega poslanca g. dr. Koceta, katerega delo presoja zvezna organizacija izključno iz stanovskega pogleda. Iz tega mesta naproša vpricho zbranih delegatov gostilničarskega stanu dravske banovine, zvezni predsednik g. dr. Koceta, da ostane našemu stanu še nadalje naklonjen ter mu zagotavlja, da bodo gostilničarji vedno znali ceniti njegovo podporo, ker smatrajo vsakogar za svojega prijatelja ne ozi- raje se na razne okolnosti, ki se pojavljajo v javnem udejstvovanju, če vidijo, da dotični razume naše težnje in jih pomaga tako iskreno in s tako vneto kakor on odstranjevati. Zato mu naj tudi ob tej priliki izreče iskreno zahvalo. Našteti bi bilo še mnogo in mnogo drugih podvigov, ki jih je zvezna uprava podvzemala v preteklem poslovnem letu. Navedel je tedaj samo važnejše zadeve, dočim se bo v ostalem še podrobno razpravljalo v posebnih referatih, ki se tičejo tujkega prometa, šolstva in davčne politike. Na koncu pa naj se navede še dejstvo, da se vsled nerazumevanja in ozkosrčnosti poedinih činiteljev ovira naš razmah in zdr- žuje napredek, kar je vzrok, da se gostilničarski stan ne more dvigniti na ono višino, kakršno zavzema v inozemstvu. Stalno se pojavljajo ovire, ki jih včasih niti stan kot celota ne more prebroditi.

H koncu se je še iskreno zahvalil vsem gg. predsednikom združenj, vsem gg. odbornikom ter vsem zavednim tovarišem in tovarišicam, ki so skozi vse leto visoko dvigali stanovsko zastavo, širili stanovsko misel in požrtvovalno, vzorno in nesebično sodelovali. Upa, da bo prihodnje poslovno leto kronano še z večjimi in vidnejšimi uspehi, s čimer je zaključil svoje poročilo.

Zborovalci so poročilo g. predsednika vzeli z odobravanjem na znanje. G. svetnik Peterlin je pozdravil v imenu Zbornice TOI ter v imenu Združenja gostilniških podjetij v Kranju zbrane zborovalce. Narodni poslanec g. Brenčič Miha se je zahvalil za pozdrave ter omenil, da se je glede pavšalacije trošarine vršil sestanek, kjer je zastopnik vinogradniške organizacije g. Petovar pristal na ukinitve 5 in 10 litrske prodaje po vinogradnikih. Vinogradnikom in to samo siromašnim, naj se prepusti prodaja vina na drobno v obliki vino- toča pod vejo, ne pa bogatim pri- vatnikom, ki imajo priliko, da svoje vino na debelo prodajo v količinah nad 50 litrov. Takoj po tem sestanku se je napotil k g. banu ter iznesel željo zainteresiranih činiteljev, da se pavšalacija čimprej uvede. Škoda je le, da se je Županska zveza zavzela za strogo kontrolo pri vino- gradnikih in pri gostilničarjih, kar ovira hitro in pravilno rešitev tega za gostilničarstvo in vinogradništvo najvažnejšega vprašanja. G. nar. poslanec dr. Koce, katerega je članstvo navdušeno pozdravilo se je zahvalil za pozdrave povdarjajoč, da

lahko zvezna organizacija s ponosom gleda na rezultate, ki jih je s svojo strumnostjo dosegla. Lahko trdi, da je gostilničarski stan najbolje organiziran. Posebno je zvezno delo rodilo uspehe pri davčni in obrtni zakonodaji. Dobil je lastne davčne in reklamacijske odbore, znižala se je točilna taksa, radiotaksa, dočim stojimo pred odločitvijo glede sistema pri pobiranju trošarine. Vsekakor pa naj organizacija še nadalje vztraja, da se duh zakona glede krajevne potrebe pri podeljevanju gostiln. koncesij dosledno izvaja. Obljubila, da bo, ne samo kot referent gostinskega odseka, temveč tudi kot narodni poslanec, ob vsaki priliki stal zvezni organizaciji, kakor tudi poedincu ob strani. G. nar. poslan. dr. Kocetu kot našemu najbolj vplivnemu in vestnemu sodelavcu je lahko v zadoščene zahvala, ki jo je bil deležen na občnem zboru od celokupnega navzočega članstva. Zvezni ravnatelj je statistično navedel število združenj, kakor število članstva in gostinskih obratov v dravski banovini. Povdaril je, da se je za nove gostilniške obrače izdalo v letu 1936. 42, za stare pa 153 koncesij. Poleg rednega občnega zbora, ki se je vršil dne 3. aprila v Ptuj, so bile še ena širša in 3 ožje seje. Poleg tega so se vršili še sestanki članov davčnih in reklamacijskih odborov. Ustanovljen je bil tudi osek za kolodvorske restavratere in bifetarje. Dne 24. novembra 1936. se je vršil sestanek hotelirjev na Bledu. Zvezna uprava je bila nadalje tekom leta zastopana na številnih anketah, bodisi pri Tujskoprometni zvezi, Zbornici TOI ali banski upravi itd. Udeležila se je tudi treh konferenc v Zagrebu glede uredbe o pomožnem osebju in ene konference vinogradnikov v kmetljskem ministru. Poročilo ravnateljstva je bilo soglasno sprejeto. Obračun za leto 1936. izkazuje pri dohodkih 158.025 din 25 p na zvezni članarini. Izdalo pa se je: za najemnino 10.800 din, pisarniške potrebščine 3.809,75 din, za razsvetlavo, kurjavo in čiščenje 3839,25 din, za knjige in časopise 950,25 din, za telefon 2948,95 din, za poštino in kolke 4303,66 din. Za plače uradništvu, pomožnemu osebju, za pokojninski zavod, za bolniško zavarovanje, za uslužbensi davek in bednostni fond 76.000 din. Za potne stroške 26.301 din, za izpopolnitev inventarja 976,75 din, za razne nepredvidene izdatke 3.647,25 din, za podporo Gostilničarskemu vestniku 9.000 din in za prispevek Državni zvezi 8.200 din. Saldo znaša tedaj 4.619 din 14 p. Pri računu bilance za leto 1936. je naznačeno pod aktivno račun blagajne 19.035,65 din, račun Poštne hranilnice 8.483 58 din, račun inventarja z 10% odbitkom 13.351,42 din. Debitorji znašajo 1.176,75 din. Pod pasivo pa so naznačeni kreditorji s 370,75 din. Saldo znaša tedaj 41.636 din 65 p.

Član nadzornega odbora g. Dolničar Maks je podal poročilo nadzornega odbora, ki se glasi sledeče:

Poročilo nadzornega odbora je bilo sestavljeno dne 13. maja 1937. v zvezni pisarni v Ljubljani v navzočnosti članov nadzornega odbora gg. Molnarja Aleksandra, hotelirja iz Bleda ter Kramarja Franca, gostilničarja iz Viča pri Ljubljani, dočim se je g. Dolničar Maks oprostil. Knjižgovilstvo se vodi na podlagi predpisanih blagajniških knjig ter se je ugotovila popolna soglasnost v primerjavi prilog z vknjižbami. V primerjavi obračuna za leto 1936. s proračunom za leto 1936., ki je bil soglasno sprejet 2. aprila na občnem zboru v Ptuj, ugotavljamo, da se je v preteklem poslovnem letu pobralo članarine za 1974,75 din manj, dočim se je na pisarniških potrebščinah prištedilo 339,14 din pri potnih stroških, inventarju, pri raznih nepredvidenih izdatkih, pri tisku pa 6.255 din. Naša pripomba v lanskoletnem poročilu, da se neredno plačujejo zaostanki na članarini, ostane tudi danes v polni veljavi. Ugotavljamo, da se nekatera združenja vobče ne brigajo za svoje obveze, vsled česar smo dali zvezni pisarni nalog, da se mora zaostanek na zvezni članarini končno likvidirati. Posebno povdarjamo, da ima 6

združenj zelo visoke zaostanke in s ravno ta združenja za tako visok izjavek na zaostali članarini odgovorna. Pri navedenem stanju ne moremo prevzeti nikake odgovornosti za uspešno vodstvo zveznih agend, kajti zaostanek na zvezni članarini znaša 85.119 din. Poleg tega pristavljamo, da je tudi dotok na zvezni članarini za leto 1937. prepočasen in nezadosten, tako da znašajo celokupni prispevki do 1. maja 1937. za ca. 5.000 din manj, kakor v istem času v letu 1936. Po ugotovitvah v delovodniku se je nadzorni odbor prepričal, da ne zadene zvezne pisarne za slabo plačevanje zaostanka na zvezni članarini nikaka krivda, ker se je vsa prizadeta združenja pogosto opominjala in terjalo. Nadalje se je ugotovilo, da se vsled tega dejstva štedi, kolikor je pač mogoče, kar jako ovira zvezno poslovanje. Zunanje intervencije so morale letos iz varčevalnih razlogov skoraj popolnoma odpasti. Nadzorni odbor ponovno apelira na gg. predsednike združenj, da resno premotrijo položaj zvezne organizacije, v katerega je zašla ravno radi slabega plačevanja zveznega članskega prispevka. Nadzorni odbor izreka končno popolno priznanje za iniciativo in intenzivno ter uspešno delo zvezne pisarne, ki stoji pod vodstvom zveznega ravnatelja g. Petelna. Istotako je izreči priznanje za neumorno poslovanje tudi ostalemu uradništvu, ki le s tečajem zmajuje vedno bolj in bolj naraščajoče delo. Gg. predsednike združenj in delegate pa naprošamo, da v svojem področju podpirajo zvezno upravo in vršijo podrobno organizatorično delo med svojim članstvom. Priporočamo, da se v prihodnjem letu sklicujejo združni občni zbori takoj v početku meseca januarja, da se razbremenijo čimprej zvezna pisarna z odpošiljanjem zveznega odposlanca, ker se sicer po nepotrebnem ovira in obremenjuje interno delo zvezne pisarne. Poročilo nadzornega odbora in obračun sta bila soglasno sprejeta.

Proračun za leto 1937. pa predvideva pri dohodkih obstoječih iz zaostale članarine, iz predpisa članarine in blagajniškega preostanka v znesku 160.000 din. Pri izdatkih se predvideva najemnina 10.800 din, čiščenje, kurjava, razsvetljava 3.500 din, knjige in časopisi 1.700 din, poština in kolki 4.500 din, telefon in brzojavi 3.000 din, pisarniške potrebščine 4.500 din. Za uradništvu so predvidene plače za ravnatelja, ostalo uradništvu in pomožno osebje s prispevki za pokojninski zavod, bolniško blagajno in uslužbensi davek ter bednostni fond z 76.000 din. Potni stroški z 20.000 din, inventar z 2.000 din, tisk s 15.000 din, prispevek Državni zvezi z 12.000 din, nepredvideni izdatki pa s 7.000 din. Proračun z dodatkom svetnika g. Peterlina je bil soglasno sprejet. Pri volitvah v nadzorni odbor so bili na predlog g. Peterlina izvoljeni gg. Kramar Franc, Zupan Julij ter Zupančič Leopold. Nato se je prešlo k referatom za tujski promet, ki ga je imel g. Vrhunc, o šolstvu, ki ga je prečital g. svetnik Berlič in o obdavčitvi, ki ga je imel g. svetnik Peterlin. Te referate priobčimo po možnosti prihodnjč, če nam bo dopuščal prostor.

K besedi se je prijavil ravnatelj Tujskoprometne zveze g. dr. Ciril Žižek, ki je pozdravil zbor v odsotnosti predsednika ter povdarjal, da z veseljem ugotavlja soglasnost v delu z zvezo gostilničarjev. Govoril je še o šolstvu, o davčni politiki in o sanaciji našega gostinstva v turističnih krajih ter priporočal, da obe zvezi še nadalje delata v popolnem soglasju, ker je le na ta način mogoče doseči uspehe za vse one, ki jih zvezi zastopata. G. svetnik Hvastja, kot odposlanec železniške direkcije povdarja, da zasleduje železniška uprava pazno vsa stremeljenja gostinskega obrta ter se trudi, da ugotovi njegovim željam, ker ve, da je isti važen faktor tujskega prometa. G. zvezni podpredsednik Klešič povdarja, da je treba vsok pažno posvetiti našemu naraščanju, ker je danes slabo vzgojen. Ta naraščaj nima sposobnih šol, zato je resno misliti, kako se naj bi strokovno šolstvo pre-

ustrojilo, da bi lahko udovoljilo pravilni vzgoji naraščaja, to se pravi vajencev in pomočnikov. Priporočam, da bi se davek na poslovni promet pavšaliral za vse, dočim smatra, da se bo pavšalacija trošarine le težko izvedla. Nar. poslanec g. dr. Šemrov omenja, da je pazljivo sledil vsem poročilom in referatom na tako resnem občnem zboru, ki sliči programatičnemu sestanku delegatov gostilniških združenj dravske banovine. Tu ni bilo slišati samo hvalisanja in suhih števil, temveč so bili podani referati, ki pričajo na kakšni višini stoji gostilniška organizacija. Zapomniti si je treba, da se je danes za vse uspehe, ki jih dosegajo stanovni zahvaliti le organizacijam, če so pod strunnim vodstvom. V teh treh referatih so bila podana nova navodila in nove pobude. Prepričan je, da bodo merodajni krogi z vso vnemo podpirali gostilniške zahteve, kajti vsaka vlada se ima zavedati, da je gostilničarstvo vevlažen faktor v državnem gospodarstvu. G. Cerar Anton izjavlja, da je vodstvo naše zveze podalo obračun svjega dela, podali pa so se tudi referati, ki so izčrpno obravnavali naša najvažnejša stanovska vprašanja. Treba je dati vse priznanje za to velikansko delo in trud g. zveznemu predsedniku Majcenu Cirilu ter članom upravnega odbora, ki so storili vse, kar je bilo potrebno. Prepričan je, da bodo tudi še nadalje stopali po tej poti. Izreči pa mora tudi zahvalo zastopnikom v gostilničarskih reklamacijskih odborih gg. Majcenu Cirilu in Peterlinu, ki sta v izdatni meri podprla delo članov davčnih odborov, ter sta mnogo, mnogo rešila. Članstvo je izvajanjem g. Cerarja burno pritrdjevalo. Istotako vrši zvezni ravnatelj g. Peteln z vso iniciativo in z velikanskim trudom vzorno pisarniške posle, za kar se mu naj izreče najprisrčnejša zahvala. G. Šribar Alojzij iz Sv. Petra v Sav. dol. izjavlja, da je 40 let neprenehoma gostilničar, vendar da še ni bilo nikdar take kontrole v gostilniških kletih, kakor je sedaj, ko se pečatijo sodi, in omenja slučaj, ko mu je bil sod raznešen, ker ni pravočasno prišel kontrolni organ. G. Zdravič iz Kočevja omenja, da bi bila pavšalacija za podeželske občine zelo dobra, bavi se tudi z obdavčitvijo v Sloveniji ter se zavzema za to, da bi se ceste čimpreje uredile. Poleg tega omenja še ukinitve gimnazije v Kočevju in prosi, da bi se tudi zveza potegovala za nadaljnji obstoj gimnazije v Kočevju. G. Lovrenčič iz Sodražice zahteva, da naj se komisijski pregledi ob predaji gostilniških obratov vrše na račun države. Govori o gostilničarskem kreditu in o povzdigu denarnega združništva.

Pri samostojnih predlogih se je razmotrivalo vprašanje prihodnjega zveznega občnega zbora ter se je v to svrhu prečital predlog združenja v Brežicah, ki želi, da bi se drugo leto ob priliki 50-letnice obstoja tega združenja vršil zvezni občni zbor v Brežicah. Pri glasovanju je glasovalo 43 delegatov za, 3 pa so bili proti. G. Cerar predlaga, da se za prihodnji občni zbor izbere Kamnik, ker obhaja združenje 60-letnico obstoja. Po pojasnilu g. predsednika, da se zvezni občni zbor vrši menja se eno leto v krajih mariborskega, drugo leto pa v krajih ljubljanskega okrožja in da pride prihodnje leto mariborsko okrožje v poštev, odstopi g. Cerar od svojega predloga. G. Maks Gradt, predsednik gostil. združenja v Šmarju predlaga, da se tretje leto vrši občni zbor v Rogaški Slatini. Na predlog g. Berliča se sklene, da se stavi zvezni ožji odbor točen seznam krajev, kjer se naj bi vršili občni zbori. Njegov predlog je bil soglasno sprejet. Nato so se prečitale resolucije, ki jih bomo prinesli prihodnjč.

Končno se zahvali g. zvezni predsednik zastopnikom oblasti in vsem delegatom naših številnih združenj za polnoštevilno udeležbo, ter jih naproša, da gredo zvezni upravi tudi tekom leta na roko in da ponesejo pozdrave z občnega zbora vsem onim članom, ki se stanovskih svečanosti niso mogli udeležiti.

Na predvečer zborovanja dne 19.

maja je priredilo združenje v Kranju v čast delegatom tovarišem in tovarišicam pozdravni večer v veliki in okusno okrašeni dvorani Narodnega doma. Vse predpriprave so stale pod spretnim vodstvom g. Mayr Mavrilija iz Kranja, odnosno celokupnega upravnega odbora. Na tem večeru je pozdravil navzoče z zbranimi besedami g. Peterlin Miro, ki je duša stanovskega gibanja kranjskega sreza. Ob zvokih meščanske godbe so prišli plesatelj pari na svoj račun. Posebno je treba omeniti okusno prirejen buffet poznanega kuharskega strokovnjaka hotelirja g. Rudolfa Wanda, dočim je za izbornu kapljico skrbel hotelir »Stare Pošte« g. Franc Lieber; v baru pa se je nahajal naš gostilničarski pesnik g. Makso Reš, ki je tudi na tem večeru zapel par šaljivih kupletov. Po izjavah udeležencev tega družabnega večera sodeč, so bili udeleženci nad to prireditvijo naravnost vzhiceni. Združenje v Kranju je v svoji velikopoteznosti tudi tukaj pokazalo, da razume sprejemati svoje tovariše in tovarišice in da s svojo strumno organizacijo prednjači. Le žal, da so ure veselja in razgibanosti tako nezasišno hitro bežale.

Prijateljem dobre vinske kapljice!

Ako ljubite dobro kapljico in želite imeti nemoten užitek, pridajte vinu približno tretjino Rogaške slatine »TEMPEL«. Okus bo popolnejši in — — —

Rogaška slatina ima še to prijetno lastnost, da prepreči neprijetne posledice kakor glavobol, zgago, želodčno kislino itd.

**Vzemite torej k vinu v e d n o
Rogaško slatino »TEMPEL«!**

Rogaška Slatina

Kako se ustanovljajo gostinski obrati?

Na občnem zboru v Kranju je zvezna uprava na podlagi statistike, ki jo je zbrala na podlagi svojih združenj ugotovila, da je bilo v letu 1936. izdanih v dravski banovini 42 novih gostilniških koncesij. Zadržne uprave se upravičeno sprašujejo, čemu se jih vobče vpraša glede krajevne potrebe novega gostinskega obrata, če upravne oblasti na take izjave ne polagajo nikake važnosti. Zvezna uprava je sicer budno na straži glede izdaje nove koncesije, če je o tem od strani ali od kakega člana pravočasno obveščena, vendar ostane njena borba večkrat brezuspešna. Često se je povdarjalo na banski upravi, da je v dravski banovini preveč gostiln zato so nam marsikatero odločbe nerazumljive, ker so protivne takemu naziranju.

Da seznanimo naše članstvo vobče, kakor tudi javnost na kak način se ustanovljajo nove gostilniške koncesije in kako se ugotavlja krajevna potreba, je najbolje, če objavimo nekatere odločbe. *(Povzeto s KRONO SMO)*

**Nadaljevanje tega članka bo sledilo
ob času.**

Kako se dokazuje krajevna potreba?

Ga. Irma Ferk, trgovka z delikatesami v Slovenjgradcu se poteguje že dalj časa za gostilniško koncesijo. Ker pa obstoja v Slovenjgradcu pri 1400 prebivalcih že 18 raznovrstnih gostilniških obratov, je seveda nemogoče, da bi oblastvo pri tolikem številu gostilniških poslovalnic mog-

lo zagovarjati potrebo po novem buffetu. Da bi ga, Irma Ferk vseeno prepričala obrtno oblastvo o nujni potrebi za ustanovitev njenega buffeta, je želela podpreti svojo prošnjo s potrdili predstojništev okoliških občin. V to svrhu je napisala na nekoga občinskega predstojnika in po tem sodimo, da se je obrnila še na druge okoliške župane, sledeče pismo, ki ga prinašamo v posnetku po izvorniku:

VINSKA IN DELIKATESNA TRGOVINA
WEIN- UND DELIKATESSEN HANDELUNG
IRMA M. FERK
SLOVENJGRADEC

Račun polne hranilnice v Ljubljani št. 12

Lj. Gospod

*Prosim podpisati mene tako potrdilo
in vanek naj bo hitro, da silno rabim in tudi
sigel potrdilo da bo bolj močna držala in več
veljalo*

Z lepam pozdravom

I. Ferk

Temu svojemu pismu je priložila tudi že spisano izjavo, ki bi jo naj občinska uprava sama izpopolnila s številko delovodnika ter s podpisom predsednika občine in delovodje. Ta priložena izjava, ki jo hranimo tudi v uredništvu ima sledečo vsebino:

Občinska uprava dne 1937.
No.

PRIPOROČILO.

Podpisana občinska uprava s tem na podlagi od občanov iznešenih želja toplo priporoča, da se ge. Ferk Mariji, lastnici delikatesne trgovine v Slovenjgradcu izda dovoljenje za

Skupščina in kongres Državne zveze gostinskih združenj v Skoplju

Dne 22. aprila popoldan se je vršila v Skoplju skupščina Državne zveze gostinskih združenj kraljevine Jugoslavije, kjer so se obravnavale poedine točke dnevnega reda. Na žalost se skupščina ni mogla radi nemirov, ki so se pojavili pri spremembah pravil končati, ter se bo nadaljevala kasneje. Iz upravnega odbora je izpadel zaslužni in jako marljiv ter skrajno vestni predsednik g. Nikolić Mihajlo, kateri je bil od ustanovitve Državne zveze duša stanovskega gibanja v državi. Radi sporov, ki so nastali v beograjskem združenju je izpadel tudi iz uprave tega združenja, vsled česar ni mogel biti po sedanjih pravilih ponovno izvoljen za predsednika. Člani savezne uprave so sicer predlagali pred izvolitvijo izpremembo pravil in hoteli omogočiti našemu prijatelju g. Nikoliću ponovno izvolitev, kar pa se je preprečilo od strani predstavnika oblasti, sčemer je bilo na celi črti zadoščeno neprijateljem g. Nikolića. Škoda da so se vpletli ponovno v našo najvišjo stanovsko organizacijo v državi zopet spori, ki so nastali v beograjskem združenju. Upajmo, da ne bodo v škodo našemu nadaljnjemu stanovskemu sožitju. Iz poročila na skupščini pa moramo ugotoviti, da je še večina izven te stanovske organizacije, kar kaže skrajno žalostno sliko, ki jo nudijo naši tovariši v drugih banovinah. Vse priznanje je izreči v pogledu organizacije Združenju za vardarsko banovino v Skoplju, v katerem se nahajajo vsi gostinski podjetniki te banovine in Združenju za vrbasko banovino s sedežem v Banjaluki, kjer so istotako včlanjeni vsi gostinski podjetniki tega banovinskega področja. V ostalih banovinah, razven v savski, ki pa ni v Državni zvezi, je opažati le malo zanimanja. Vsepovsodi so povzročena trenja iz ambicije poedincev ali iz političnih ozirov, tako da bo preteklo še mnogo časa, predno se bodo strnile vrste naših stanovskih tovarišev v nekaterih banovinah.

Za predsednika Državne zveze gostinskih združenj kraljevine Jugoslavije je bil soglasno izvoljen predsednik Združenja gostinskih podjetnikov za vardarsko banovino g. Vladan Bogdanović, ugleden in izvanredno agilen

točenje alkoholnih pijač ter tako potrjuje, da posebno za občane, ki imajo opravka v Slovenjgradcu nujno potrebno, da se njej omogoči občinstvu postreči ne samo s ceninimi mrzlimi jedili, temveč tudi z alkoholnimi pijačami.

Delovodja: Predsednik:

To objavljamo radi tega, da se prepriča javnost predvsem pa obrtna oblastva kakšnih načinov se poslužujejo prosilci, da dokažejo krajevno potrebo po novem gostilniškem obratu. V koliko se je ge. Irmi Ferk posrečilo dokazati krajevno potrebo, bomo ob priliki poročali.

ter silno stanovsko zaveden tovariš. Njemu gre namreč zahvala, da se je v vardarski banovini sploh moglo ustanoviti banovinsko gostinsko združenje, ki vzorno deluje in služi lahko za vzgled onim tovarišem, ki poslujejo v neprimerno lažjih okoliščinah, kakor gostinski podjetniki v Južni Srbiji, ki je bila še do leta 1912 pod turškim gospodstvom in ki je največ pretrpela za časa svetovne vojne. Izvolitev g. Bogdanovića Vladana odkrito pozdravljamo, ker ga smatramo za dobro nadomestilo g. Nikoliću, katerega bomo ohranili vedno v najboljšem spominu.

Drugi dan dne 23. aprila se je vršil IV. kongres gostinskih podjetnikov kraljevine Jugoslavije, ki je imel na dnevnem redu razven poročila gen. sekretarijata, ki je bilo slično onemu, kakršno je bilo podano skupščini, še resolucije sledeče vsebine:

1. Da se čimpreje izvrši novelizacija obrt. zak. v smislu predloga Državne zveze, glasom katerega se mora označiti gostinstvo kot poseben stan v našem gospodarstvu.
2. Zahteva izdajo uredbe z zakonsko močjo za pobijanje šušmarstva.
3. Da se izda uredba z zakonsko močjo, glasom katere naj se normira število gostinskih obratov po številu prebivalstva in da se pri izdaji gostilniških koncesij ozira na manjše gostinskih združenj.
4. Da se čimpreje izda pravilnik o pobiranju ban. trošarine na vino in žganje smiselno § 23 finančnega zakona za leto 1937/38.
5. Da morajo biti vsi oni, ki opravljajo kak gostinski obrat člani obveznih gost. združenj.
6. Da so gostinski podjetniki po številu članstva združenj zastopani v skupnih zbornicah in da se osnujejo autonomni odseki.
7. Da se sanacija gostinstva čimpreje uredi v smislu predlogov in predstavk, ki so bile vložene na merodajna mesta.
8. Da se obdavčitev gost. obratov, posebno onih v turističnih krajih in onih, ki poslujejo samo v sezoni vrši z največjim obzirom.
9. Ker so gost. podj. preveč obremenjeni z davki, taksami in trošarinami se zahteva ukinitve nekaterih davščin, dočim se naj ostale dajatve znižajo na primerno in znosljivo višino.
10. Da se prepove prodaja alkoholnih pijač na drobno v raznih nabavljajnih zadrugah, ladjah in trgovinah.
11. Da se plačevanje policijske nadzorne takse, ki jo plačujejo obrati, kjer svira godba, uredi v smislu predloga Državne zveze, ki je bil dostavljen notranjemu ministrstvu.
12. Da se ukine postopanje vsled taksnih in trošarinskih

13. Da se ukine zakonska odredba, ki onemogoča izterjavo krčmarskih dolgov.
14. Da se prisilni upravitelji gostinskih obratov postavljajo od pristojnih sodišč samo iz vrst gostinstva, ozirajoč se pri tem na predlog gostilniških združenj.
15. Da izda minister za socialno politiko odredbo, s katero naj se znižajo mesečne premije v vseh razredih delavskega zavarovanja.
16. Da ministrstvo prosvete odredi avtorski honorar na znosljivo višino, ozirajoč se pri tem na število v gostinskih obratih zaposlenih godbenikov in na takse, ki jih plačujejo za godbo gost. podjetniki.
17. Da se čimpreje izda uredba o obsegu obratovanja v poedinih gostinskih obratih na ta način, da se bo za vsak obrat točno označilo obseg posla, ki se sme vršiti.
18. Da se uvede obvezno zavarovanje gostinstva za slučaj bolezni, onemoglosti, starosti, smrti in nesreče in da se topogledno izda v smislu § 384 zak. o obrtih posebna uredba o organizaciji, načinu in pogojih zavarovanja.
19. Da se vsi lastniki gostinskih obratov iz § 76 odst. 1. toč. 1. do 9. obrt. zak. morajo včlaniti samo v skupna gostilniška združenja, ki so ločena od trgovcev in da se nikakor ne dovoli osnivanje posebnih združenj za poedine vrste gostinskih obratov in da se morajo vsa taka posebna združenja v roku 3 mesecev preustrojiti v smislu gornje zahteve.
20. Da se ukine davek na poslovni promet v gostinskih obratih, ker ga itak gostinski podjetniki plačujejo ob priliki nakupa blaga pri prodajalcih.
21. Da se začetni rok v svrhu uživanja davčnih in taksnih olajšav za hotelsko industrijo pomakne do leta 1925. in da se rok za uživanje teh povlastic podaljša na 20 let.
22. Da se od gostinskih podjetnikov ne zahteva plačilo takse v onih slučajih, kadar gosti sami nenadoma brez poziva podjetnika ki za kratek čas svirajo v svrhu svoje zabave, ker se s tem odbija občinstvo od lokalov, ki si išče privatne zabave brez nadzorstva oblasti.
23. Da se odobri zaposlitev inozemskih artistov po potrebi odnosnega lokala in brez omejitve na zaposlitev domačega osebja ker nimamo dovoljno števila sposobnih artistov.
24. Da se zniža državna, banovinska in občinska trošarina na pivo pod pogojem, ker bi se na ta način prišlo do cenejšega piva in večje potrošnje.
25. Da se izda od prometnega ministrstva najstrožjo naredbo železniškemu osebju in njihovim družinskim članom, ki izkoriščajo režijske in brezplačne vožnje ter prevažajo tem potom velike količine pijač, jedil in mlečnih pridelkov na škodo same železniške uprave gostinskega stanu in samoupravnih financ.
26. Da se pri ustanavljanju maksimalnih cenikov za ugostiteljske obrate zahteva in upošteva mišljenje združenj, zbornic in občin, kjer se to sedaj ne prakticira.
27. Da se čl. 2. in čl. 18. uredb. o strokovni izobrazbi popolnoma ukine, ker se je s tem povečalo število nepotrebnih manjših obratov, posebno po vaseh i. t. d.

S tem je bil kongres gostilničarstva kraljevine Jugoslavije v Skoplju končan.

Uredba o pomožnem osebju v gostinskih obratih

Dne 20. maja je stopila naznačena uredba v veljavo, ki se glasi sledeče:

Uredba o pomožnem osebju v gostinskih obratih.

Člen 1.

V tistih turističnih krajih in večjih mestih, ki jih določi ban po zašlišanju pristojne gospodarske in delavske zbornice, prisilnih združb imetnikov gostinskih obratov, turističnih naprav in vodečih organizacij za tujski promet, smejo gostinski obrati, navedeni v točkah 1., 2., 3., 5. in 6. odstavka (1) § 76. zakona o obrtih, zaposlovati kot pomožno osebje, ki ima neposredno opravila z gosti, samo osebe, ki imajo strokovno izobrazbo po tej uredbi.

Člen 2.

(1) Vse pomožno osebje, omenjeno v čl. 1., sme biti zaposleno v gostinskih obratih, navedenih v tem členu,

samo ob dokazu, da je dovršilo uspešno najmanj štiri razrede osnovne šole. Kot plačilni natakariji v obratih, navedenih v točkah 2., 5. in 6. odstavka (1) § 76. zakona o obrtih, smejo biti zaposlene samo osebe, ki dokažejo, da so dovršile uspešno najmanj 2 razrede meščanske, srednje ali tej enake strokovne šole ali strokovno gostinsko šolo. Kot hotelski upravitelji smejo biti zaposlene samo osebe, ki dokažejo, da so dovršile uspešno najmanj meščansko šolo ali štiri razrede srednje ali tej enake strokovne šole.

(2) Kot pomožno osebje, ki ima neposredno opravila z gosti, smejo biti zaposlene v gostinskih obratih, navedenih v točkah 1., 2., 3., 5. in 6. odstavka (1) § 76. zakona o obrtih, samo osebe, ki dokažejo poleg šolske izobrazbe iz odstavka (1) tudi še, da so opravljale v istem ali podobnem obratu najmanj 2 leti kakršnekoli posle, ki spadajo v področje dotičnega obrata. Uspešno dovršena hotelirska šola v državi ali v inozemstvu, kjer je taka šola, je zadosten dokaz za zaposlovanje v hotelih, gostiščih in za temu ustrezno zaposlovanje v penzijah tudi brez dokaza o predhodni dvoletni zaposlitvi. Kot upravitelji večjih hotelov se smejo zaposliti samo osebe, ki dokažejo poleg šolske izobrazbe iz odstavka (1) tudi še, da so bile zaposlene v istem ali podobnem obratu najmanj 4 leta oz. najmanj 1 leto, če so dovršile srednjo ali tej ustrezno strokovno ali višjo šolo ali višjo hotelirsko šolo v državi ali v inozemstvu, kjer je taka šola, ki traja najmanj 1 leto. Kot sobarice v hotelih, gostiščih in penzijah se smejo zaposlovati tudi osebe, ki dokažejo, da so dovršile kako gospodinjsko šolo ali da so delale vsaj dve leti v kakem večjem zasebnem gospodinjstvu. Razen tega morajo dokazati plačilni natakariji in natakariji tudi še, da so med dvoletno zaposlitvijo z uspehom pohajali strokovno gostinsko šolo, če je v kraju zaposlitve. Če pa v kraju zaposlitve take šole ni, morajo dokazati, da so med dvoletno zaposlitvijo uspešno pohajali strokovno nadaljevalno šolo, če je v kraju zaposlitve. Uspešno dovršena strokovna gostinska šola v inozemstvu nadomešča lahko dokaz o uspešno pohajani strokovni gostinski ali nadaljevalni šoli v državi med dvoletno zaposlitvijo.

(3) Določbe odstavka (2) ne veljajo za sluge, ki imajo neposredno opravila z gosti, in za tisto pomožno osebje, ki je zaposleno v dotičnih obratih v svojstvu učencev.

Člen 3.

Pomožno osebje, zaposleno v gostinskih obratih, navedenih v členu 1., ki ima neposredno opravila z gosti, se mora pred nastopom službe dati zdravniško pregledati po zdravniku v javni službi. Ta pregled se mora ponoviti vsako leto, in sicer vsekakor še pred začetkom glavne turistične sezone. Razen tega mora biti to pomožno osebje vselej čisto in dostojno oblečeno.

Člen 4.

Delovni čas in odmor pomožnega osebja, navedenega v prednjih členih in zaposlenega v gostinskih obratih iz čl. 1., urejajo predpisi za zaščito delavcev. Zaradi nadzorstva nad pravilno uporabo teh predpisov morajo imetniki gostinskih obratov, navedenih v členu 1., izdelati poslovni red, ki mora obsegati zlasti podatke o začetku in koncu delovnega časa in o času odmora. Poslovni red je tako izobesiti, da je pomožnemu osebju vselej lahko dostopen, in mora biti vselej lahko čitljiv.

Člen 5.

(1) V gostinskih obratih, navedenih v točkah 1., 2., 3. in 6. odstavka (1) § 76. zakona o obrtih, v turističnih krajih in večjih mestih, ki jih določi ban po predpisu čl. 1., se pobira od gostov kot nagrada za pomožno osebje, navedeno v členu 6., največ 10% od zneska računa.

(2) Nagrada za pomožno osebje, zaposleno pri neposredni strežbi gostov, se sme pobirati na ta način tudi v obratih iz točk 4. in 5. odstavka (1) § 76. zakona o obrtih.

(²) V gostinskih obratih, kjer se pobira nagrada za pomožno osebo po predpisu odstavkov (¹) in (²), je prepovedano pomožnemu osebju, ki ima neposredna opravila z gosti, sprejemati neposredno od gosta napitnino v kakršnikoli obliki. V vseh takih obratih je izobesiti na vidnih krajih napis, da je nagrada za pomožno osebo zaračunana v računu in da je prepovedano pomožnemu osebju sprejemati napitnino neposredno od gosta.

Clen 6.

(¹) Zneske, ki se pobirajo od gostov kot nagrada za pomožno osebo, je razdeljevati med naslednje pomožne osebe:

a) v hotelih: med vratarje, sobarice, sluge, liftboje, tekače in učence;

b) v restavracijah: med plačilne natakarje, revirne natakarje, ostale natakarje in učence (pikolije);

c) v penzijah: med vratarje, sobarice, sluge, liftboje, tekače, učence (pikolije), dalje med plačilne natakarje, revirne natakarje in ostale natakarje;

č) v gostiščih: med vratarje, sobarice, sluge in učence (pikolije);

(²) Če se uvede enak način pobiranja nagrade za pomožno osebo, zaposleno pri neposredni strežbi gostov, tudi v obratih iz odstavka (²) člena 5., je razdeljevati nagrado med naslednje pomožne osebe:

a) v kavarnah: med plačilne natakarje, revirne natakarje, ostale natakarje, raznašalce peciva in učence (pikolije);

b) v gostilnah: med plačilne natakarje, revirne natakarje, ostale natakarje in učence (pikolije), v gostilnah pa, ki imajo pravico oddajati opremljene sobe, tudi med vratarje, sobarice in sluge.

(³) V odstavkih (¹) in (²) navedene pomožne osebe imajo praviloma pravico do enakega dela nagrade; pomožna oseba, ki opravlja službo, združeno z večjo odgovornostjo, ima pravico do višje nagrade, pomožna oseba, zaposlena v gostinskem obratu kot učenec, pa ima pravico do nagrade v znesku najmanj $\frac{1}{4}$ nagrade, kolikor je dobiva oseba, ki ne opravlja službe, združene z večjo odgovornostjo. Določitev ključa po teh načelih, po katerih se razdeljujejo od gostov pobrani zneski med pomožne osebe, ki ima do njih pravico, je pripuščena sporazumu tega pomožnega osebja. Če se le-to v 15 dneh po nastopu kateregakoli dogodka, ki vpliva na določitev tega ključa, o tem ne sporazume, odloči o tem pristojno državno krajevno policijsko oblastvo, kjer ga ni, pa pristojno občno upravno oblastvo prve stopnje. Nagrade po tako določenem ključu izplačuje imetnik obrata ali njegov pooblaščenec brez kakršnegakoli odbitka vsaki pomožni osebi, ki ima do nje pravico, neposredno, in sicer najkasneje vsakih 8 dni, če pa plačuje gost svoj račun mesečno, vsakih 30 dni.

Clen 7.

Če je združeno opravljanje hotelskega obrata z restavracijo ali kavarno, se razdeljujejo zneski, pobrani od gostov kot nagrada za pomožno osebo v hotelskem obratu, samo med pomožne osebe, zaposlene v hotelskem obratu, v restavracijskem obratu pa med pomožne osebe, zaposlene v restavracijskem obratu, in v kavarniškem obratu, če je uveden v le-tem enak način pobiranja nagrade za pomožno osebo, samo med pomožne osebe, zaposlene v kavarniškem obratu. V penzijah (hotelih-penzijah) določi zaradi pravičnega razdeljevanja nagrade med pomožne osebe imetnik obrata, kateri del celotne vsote, ki jo plačuje gost za popolno vsakodnevno oskrbo, odpade na stanovanje in kateri na hrano, in razdeljuje po tej delitvi celotno vsoto, pobrano od gostov kot nagrado pomožnemu osebju, posebej med pomožne osebe, ki je zaposleno pri strežbi gostov z jedjo in pijačo. Enako je ravnati tudi v gostilnah, ki imajo pravico imeti tujske sobe, če je uveden v njej enak način pobiranja nagrade za pomožne osebe. Tako dobljeni zneski se razdeljujejo med posamezne pomožne

osebe vsake stroke po odstavku (²) člena 6.

Clen 8.

(¹) Poleg nagrade iz člena 5. ima pomožna oseba iz člena 1., če ni dogovorjeno izreči kaj drugega, tudi pravico do primerne plače. Njena višina se določi s službeno pogodbo po § 207. ali § 209. zakona o obratih, pri čemer je upoštevati običaj, ki velja v kraju podjetja za podjetja in pomožna oseba iste ali najbližje sorodne stroke. Pri tem je upoštevati vrednost stanovanja in hrane, kolikor se dajeta pomožnemu osebju v naravi. Če se določi tudi za to pomožna oseba minimalna mezda po uredbi o določanju minimalnih mezd, sklepanju kolektivnih pogodb, poravnavanju in razzodništvu, se priznava temu pomožnemu osebju mezda po čl. 4. te uredbe.

(²) Hrana, če se daje v naravi, ne sme biti prestana in mora biti izdatna, stanovanje higiensko, posteljnina pa čista in v redu.

(³) Glede učencev velja § 267. zakona o obratih.

Clen 9.

(¹) Imetniki gostinskih obratov, navedenih v členu 1., smejo od pomožnega osebja, navedenega v tem členu, ki pooblaščen v službodavčevem imenu ali pobira denar od gostov ali prevzema blago za obrat ali oskrbuje njemu izročeno blago, pri nastopu službe zahtevati, naj položi varščino. Ta varščina mora služiti kot jamstvo za pravilnost službojemnikovega poslovanja in za poravnavo terjatev, ki nastanejo službodavcu zoper službojemnika iz službenega razmerja.

(²) Višina varščine se določi sporazumno med službodavcem in službojemnikom v vsakem primeru posebej, in sicer glede pomožnega osebja, ki pooblaščen pobira denar od gostov, največ do povprečnega enodnevnega potroška obrata, glede pomožnega osebja, ki pooblaščen prevzema blago za obrat ali oskrbuje njemu izročeno blago, pa največ do povprečne vrednosti blaga.

Clen 10.

(¹) Varščino v gotovini ali v vrednostnih papirjih po odstavku (¹) § 64. zakona o obratih je položiti na službojemnikovo ime pri Državni hipotekarni banki ali njeni podružnici, pri banovinski ali občinski hranilnici tiste banovine ali občine, v katere območju je sedež obrata, ali pri Poštni hranilnici ali njeni podružnici, in jih vinkulirati v službodavčevo korist. Vložna knjižica, če se položi varščina v gotovini, ali potrdilo o položeni varščini, če je položena v vrednostnih papirjih, ostane pri službojemniku. Varščina nikakor ne sme biti položena pri službodavčevem podjetju.

(²) Službojemnik ima vselej pravico dvigati dospelosti; varščina sama pa se sme izdati samo s privolitvijo službodavca ali službojemnika ali po pravomočni odločbi sodišča ali po pravomočni odločbi pristojnega državnega krajevnega policijskega oblastva, kjer tega ni, pa pristojnega občnega upravnega oblastva prve stopnje po odstavku (²) člena 11.

Clen 11.

(¹) Ko se službeno razmerje konča, mora privoliti službodavec v to, da se varščina službojemniku izda. Službodavec sme odkloniti to privolitve samo, če je službojemnik dolžan položiti račun o prejetem denarju ali o blagu, ki ga je prejel od službodavca ali zanj, ali glede kake druge svoje terjatve zoper službojemnika iz službenega razmerja; službodavec pa ne sme zavlačevati preizkus računa ali ugotovitev svoje terjatve.

(²) Denarni zavod, pri katerem je varščina položena, mora izdati službojemniku po odločbi pristojnega občnega upravnega oblastva prve stopnje varščino tudi brez službodavčeve privolitve, če ne vloži le-ta v 30 dneh, ko preneha službeno razmerje, pri pristojnem sodišču tožbe, s katero uveljavlja svojo terjatve zoper službojemnika.

Clen 12.

V denarju od 50 do 6.000 dinarjev se kaznuje:

1. službodavec, ki zaposli pomožno osebo zoper predpis čl. 1. ali 17.;

2. službodavec, čigar pomožna oseba ni čisto in dostojno oblečena;

3. službodavec, ki ne sestavi in ne izobesi poslovnega reda po predpisu člena 4.;

4. pomožna oseba in službodavec, ki pobereta od gosta nagrado po predpisu odstavkov (¹) in (²) člena 5. po višjem odstotku kot je določen;

5. pomožna oseba, ki sprejme napitnino, in službodavec, v čigar obratu se pobera napitnina zoper predpis odstavka (²) člena 5.

Clen 13.

V denarju od 200 do 10.000 dinarjev se kaznuje:

1. službodavec, ki zaposli pomožno osebo zoper predpis člena 3.;

2. službodavec, ki ne izplača pomožnemu osebju nagrade po predpisu členov 6. in 7.;

3. službodavec, ki sprejme od pomožnega osebja varščino zoper predpis člena 10.

Clen 14.

Ob neizterljivosti denarne kazni se je ravnati po predpisu odstavka (²) § 405. zakona o obratih.

Clen 15.

(¹) Za kazenski postopek po tej uredbi veljajo predpisi §§ 410. do 417. in odstavka (⁶) § 428. zakona o obratih. Denarne kazni, izrečene zaradi prekrškov iz členov 12. in 13., se stekajo v sklad z podpiranje strokovnih šol tiste banovine, v kateri je bil prekršek storjen.

(²) Kazenski postopek po tej uredbi nikakor ne krati pravice službodavca in službojemnika, da uveljavljata svoje terjatve pri sodišču.

Clen 16.

Določbe te uredbe, razen člena 2., je uporabljati tudi na službena razmerja tistega pomožnega osebja iz člena 1. v gostinskih obratih, navedenih v tem členu, ki je na dan, ko zadobi ta uredba moč, že v službi. Službene pogodbe tega pomožnega osebja je spraviti, kolikor nasprotuje določbam te uredbe, v sklad z le-temi v 30 dneh od dne, ko zadobi ta uredba moč.

Clen 17.

(¹) Strokovna izobrazba po določbah te uredbe se ne zahteva od tistega pomožnega osebja, navedenega v členu 1., ki je že v službi na dan, ko zadobi ta uredba moč, toda samo, če je v obratu, v katerem je tedaj v službi, bilo dotlej zaposleno v isti lastnosti nepretrgano najmanj 6 mesecev in dokler je zaposleno v tej lastnosti v tem obratu. Drugače, če nima strokovne izobrazbe po členu 2., ga sme obdržati službodavec v službi samo, če opravi izpit po predpisu odstavka (²).

(²) Te izobrazbe tudi ni zahtevati od tistega nezaposlenega pomožnega osebja, ki je bilo do dne, ko zadobi ta uredba moč, zaposleno v isti lastnosti najmanj 4 leta, če ni bila zaposlitev pretrgana več ko 2 leti.

(³) Kljub predpisu odstavka (²) se sme oseba, ki je bila, preden zadobi ta uredba moč, zaposlena manj ko 4 leta ali če je bila zaposlitev pretrgana več ko 2 leti, ako nima strokovne izobrazbe po čl. 2., zaposlovati v obratih iz člena 1. v lastnosti pomočnika, ki ima neposredno opravila z gosti, samo, če opravi poprej poseben izpit, s katerim dokaže občeno in posebno izobrazbo, ki je potrebna za to zaposlitev. Pogoje tega izpita predpiše ban, za območje uprave mesta Beograda pa minister za trgovino in industrijo.

Clen 18.

Prvo določitev ključa za razdeljevanje nagrade po členu 6. mora opraviti pomožna oseba v 30 dneh od dne, ko zadobi ta uredba moč. Drugače stori to pristojno državno krajevno policijsko oblastvo, kjer ga ni, pa pristojno občno upravno oblastvo prve stopnje.

Clen 19.

Ta uredba dobi obvezno moč na dan razglasitve v »Služb. novinah«.

Dober jabolčnik, hrušavec in vino

kupujte po ugodni ceni pri
Franc Zangger - Celje

V Beogradu, dne 11. maja 1937.; II. št. 17.290/u.

Uredba predvideva tedaj v turističnih krajih in večjih mestih, katere določi ban, pobiranje 10% napitnine. Delojemalske organizacije so zahtevale, da naj bi se 10% napitnina sploh pobirala v vseh gostinskih obratih v celi državi, to se pravi v hotelih kakor tudi v kmečkih gostilnah in krčmah. V to svrhu sta se vršili dve konferenci v Zagrebu, kjer so naši zastopniki od zvezne organizacije odločno protestirali proti uvedbi 10% obvezne napitnine, ker bo bolj škodovala tujskemu prometu, kakor koristila. V krajih, ki jih bo določil ban, se bo morala torej pobirati 10% obvezna napitnina v vseh hotelih, restavracijah, gostiščih in pensionih. Posledica tega bo, da se bo naša domača publika, ki na obvezno napitnino ni navajena izogibala velikih in z visokimi režijskimi stroški obremenjenih restavracij ter zahajala raje v gostilne, kjer ji ne bo treba plačati 10% napitnine. S tem bo brezpogojno zadan najhujši uda-

Strokovnjak

v gostinski stroki, prevzame v mestu ali na deželi dobro idočo restavracijo, kavarno ali hotel v najem.

Vprašati upravo lista.

rec ravno onim gostinskim obratom, ki so temelj turizma. To govorimo iz izkušenj, ki jih imamo v dravski banovini. Trpeli pa bodo pri tem tudi nameščenci, kjer ne bodo dobili toliko od obvezne napitnine, kolikor so prejeli sedaj prostovoljne napitnine in naj se nikar ne zanašajo, da jim bo morda lahko tak obrat plačal višje plače, če ne bodo prejeli zadostno visoko napitnino. Mislimo, da se je z navedeno uredbo prenašalo, ker takih predpisov nimajo niti boljše tujskoprometno razvite države, kjer se obvezna napitnina pobira le v velikih obratih, kamor zahaja inozemska publika, ki je navajena plačevati 10% ali celo 15% napitnine od predloženega računa. Mišljenja smo, da bi morali mero dajni krogi, ki se bavijo s takimi problemi, podrobneje proučiti vsak ukrep, predno ga podvzamejo, če ne, pomeni sicer dobro hoteča naredba uničujoč udarec ravno onim, katere je hotela zaščititi. Kakor čujemo, je večji del našega nameščenstva istega mnenja in bi bilo najbolje, da se obvezna napitnina uvede le v onih obratih, ki jo lahko prenesejo in kjer se jo sporazumno določi med podjetnikom in nameščencem.

Uredba o minimalnih mezdah in naše osebe

Dne 14. aprila so stopila določila Uredbe o določanju minimalnih mezd, sklepanju kolektivnih pogodb, poravnavanju in razzodništvu v veljavo. Po teh določilih znaša osnovna mezda, ki služi kot osnova za določitev minimalnih mezd za pomožne osebe 2 din na delavno uro. S pomožnim osebjem po tej uredbi se razumejo vse osebe, ne glede na spol, ki dajejo stalno ali začasno v najem svojo umsko ali telesno moč za nagrado, ki sme biti v denarju ali v naturalijah in so zaposlene v industrijskih, obrtnih, trgovinskih, prometnih, rudarskih, gozdnih, bančnih, zavarovalnih, gradbenih, elektrotehničnih in tem podobnih obratih, kolikor ni s to odredbo drugače odrejeno.

Minimalne mezde določi ban za vse območje banske uprave na podlagi osnovne mezde, kadar zahteva to javna korist ali katera izmed prizadetih strank. Ban lahko določi za kvalificirane de-

lavce zaposlene v gori naštetih obratih tudi višjo minimalno mezdo od osnovne mezde. Za nekvalificirane delavce pa sme ban določiti minimalno mezdo v okviru 10% pod in 50% nad osnovno mezdo. Za pomožno osebje, ki je zaposleno v obrtu in trgovini v krajih z manj kot 5000 prebivalci in po vaseh sme določiti ban tudi nižjo minimalno mezdo. Ta minimalna mezda ne sme biti nižja kot 1'80 Din osnovne mezde. Pri določevanju minimalnih mezd mora upoštevati ban gospodarske in socialne razmere, zlasti pa življenjske in proizvodne stroške v območju banske uprave. Ban določi minimalne mezde po zaslišanju predstavnikov delavskih in delodajalskih organizacij, ki morajo biti zastopane v enakem številu. Ban lahko zasliši, če smatra za potrebno tudi prizadete delavske in delodajalske zbornice. Mezde nekvalificiranih delavcev pod 18 let starosti ne smejo nikdar in nikoli biti manjše od 75% določenih minimalnih mezd. Minimalne mezde se ne uporabljajo če so mezde, ki so določene s kolektivnimi ali individualnimi pogodbami za delavce in nameščence ugodnejše. Minimalne mezde, ki se določijo prvič po tej Uredbi veljajo, dokler jih ban ne spremeni, najmanj pa 6 mesecev. Glede kolektivnih pogodb določa navedena uredba, da se smejo sklepati za posamezna podjetja ali za posamezne stroke. Kolektivne pogodbe za posamezna podjetja se sklepajo s posebnim sporazumom med delodajalcem ali njegovim predstavnikom z ene strani in dotično profesionalno delavsko organizacijo z druge strani. Kolektivne pogodbe za posamezne stroke se sklepajo s pisanim sporazumom med dotično svobodno strokovno delodajalsko in dotično profesionalno delavsko organizacijo. Za polnopravne predstavnike navedenih organizacij se smatrajo osebe upravičene po pravilih dotičnih organizacij, ki so jih odobrila pristojna oblastva po zakonu o društvih, shodih in posvetih. Če ni pristojnih svobodnih delodajalskih strokovnih organizacij smejo sklepati kolektivne pogodbe tudi prisilne organizacije delodajalcev.

Kr. banska uprava je dolžna na zahtevo ene stranke ali kadar to terja javna korist posredovati pri pogajanjih za sklenitve kolektivne pogodbe. Kolektivna pogodba se mora napraviti v 3 enakoglasnih primerkih v državnem jeziku. En primerek obdrži delodajalec ali strokovna delodajalska organizacija, drugi primerek profesionalna delavska organizacija, tretji primerek pa mora delodajalec odnosno njegova delodajalska organizacija v 10 dneh od sklenitve poslati pristojni bankski upravi. Kolektivna pogodba se sklenu med profesionalnimi organizacijami delodajalcev in delavcev in ki velja za podjetje dotične stroke, se nanaša za vse pomožno osebje zaposleno v dotičnem podjetju, kakor tudi na osebje, ki stopi v podjetje na delo po sklenitvi kolektivne pogodbe. Kolektivna pogodba, ki se sklenu v kakšni stroki, se sme razširiti z odlokom bana na vso stroko v območju banovine, če obsega ta pogodba več kot polovico podjetij dotične stroke in je v njih zaposlena vsaj polovica delavstva zaposlenega v tej stroki v območju banovine. Če zahteva več kot polovica vsega delavstva zaposlenega v kakšni stroki v območju banovine, ali več kot polovica podjetij dotične stroke, da se sklenu kolektivna pogodba, pozove ban obe stranki, da skleneta v določenem roku kolektivno pogodbo. Če se v določenem roku pogodba ne sklenu, predpiše ban z odlokom tarifno lestvico za plačevanje delavcev v dotični stroki, ki je obvezna za vse pomožno osebje zaposleno v dotični stroki in za vsa podjetja dotične stroke v območju banovine. Če nastane spor med delodajalcem in njegovimi delavci, se mora vsaka obeh strank obrniti preden se objavi stavka ali sprtje do pristojnega občega upravnega oblastva s prošnjo za poravnanje, ki takoj odredi ustno obravnavo radi mirne poravnave spora. Če se pri sklenitvi sporazuma ne določi čas trajanja sporazuma, je sporazum obvezen za obe stranki najmanj za dobo 6 mesecev. Za čas dokler traja obvezno poravnanje je prepovedana vsaka stavka ali izprtje. Ob sporu med delodajalcem in njegovimi delavci smejo sporne stranke, preden se objavi ali izprtje sporazumno, poveriti rešitev spora razsodniškemu odboru, ki je sestavljen iz enega državnega uradnika, ki ga odredi ban kot pred-

sednika in iz najmanj po dveh zastopnikih spornih strank, ki jih odredita sporni stranki sami. Glasom kazenskih določb te uredbe se kaznuje delodajalec od 100 do 10.000 din, če ne plačuje svojemu pomožnemu osebju minimalne mezde, ki so se po tej uredbi določile in ki se ne ravna po tarifni lestvici, ki jo predvideva kolektivna pogodba. Z isto svoto se kaznuje delodajalec, če se ne obrne v svrhu poravnania do poravnalnega oblastva in tisti, ki objavi izprtje. Ravno tako se kaznuje oni delodajalec, ki ravna zoper odločbo razsodniškega odbora. V denarju od 100 do 5.000 din se kaznuje delodajalec, ki prepriča, da bi njegovi delavci ali nameščenci sodelovali pri poravnanju ali v razsodniškem odboru in ki radi tega odpusti svojega uslužbenca. Od 100 do 3000 din se kaznuje delodajalec odnosno svobodna profesionalna organizacija, če ne predloži v 10 dneh en primerek kolektivne pogodbe bankski upravi. V denarju od 100 do 500 din se kaznuje delavec, odnosno uslužbenec, če se radi poravnania ne obrne do pristojnega poravnalnega oblastva, kakor tudi tisti, ki

	Za delavce (delavke) v industriji ne glede na kraj, ter v trgovini in obrti v krajih z nad 5000 prebivalci	Za delavce (delavke) v starosti nad 18 let v trgovini in obrti v krajih z pod 5000 prebivalci	Za delavce (delavke) v starosti pod 18 let
a	3.—	2.75	2.50
b	2.75	2.50	2.25
c	2.50	2.25	2.—

Za osebje, ki dobiva plačo mesečno se določi mesečna plača s 25 dnevnimi plačami, za osebje, ki dobiva plačo letno se določi letna plača s 300 dnevnimi plačami. Za kvalificirano delavstvo in vaje te minimalne mezde ne veljajo, temveč se bodo iste določile kasneje. Onim uslužbencem, ki dobivajo na račun plače hrano in stanovanje, se zaračunava hrana z Din 8 na dan, stanovanje pa z Din 2 na dan. Gostinski nekvalificirani uslužbenci so uvrščeni v grupo b ter so za nje predvidene iste minimalne mezde, kakor za delavce, ki so zaposleni n. pr. pri izdelovanju cementnih izdelkov in umetnega kamna, mlinških kamnov, v steklarnah, v pilarnah, pri obdelovanju litega železnega blaga, v kovačnicah orodja, srpov, kos, v ključavničarskih obratovalnicah, pri vodovodu, pri električnih napeljavah, v puškarnah, v mehaničnih delavnicah, v tapetništvu, na žagah, v mizarstvu, v pekarnah, slaščičarnah, pri mesarjih, pri frizerjih, pri gradnji cest, v zidarstvu, trgovini itd. Da naznačimo dalekosežnost tega načrta naj navedemo samo sledeči primer:

Pomivalka v restavraciji v Celju bi tedaj prejela na mesec	687.50 Din
od katere svote se odbije za hrano in prenočišče na mesec	300.— „
kar znaša	387.50 Din
mesečne plače. Od tega zneska se odbije lahko le zakoniti prispevek za delavsko bolniško in nezgodno zavarovanje.	
Dekla n. pr., ki je zaposlena v gostilni v kraju izpod 5000 prebivalcev bi naj po tem načrtu prejela mesečno	625.— Din
plače, od katere bi se odbilo za hrano in stanovanje	300.— „
kar znaša	325.— Din

Kategorija:	Turistična in industrijska mesta ter kraji z nad 2000 prebivalci:	Kraji z manj kot 2000 prebivalci:
kvalificirano delavstvo	4.50 Din	4.— Din
nekvalificirano delavstvo	3.— „	2.75 „

2. Za osebje, ki dobiva plačo mesečno, se določi mesečna plača s 30 dnevnimi plačami.
3. Delavstvu, ki dobiva na račun plače pri podjetju tudi hrano in stanovanje, se sme zaračunati za hrano dnevno največ Din 8.— in za stanovanje največ Din 2.—

Člen 3.

1. Za kvalificiranega delavca (delavko) po tej uredbi se smatra:
a) delavca s predpisano strokovno izobrazbo, kakor jo predvideva čl. 2. uredba o pomožnem osebju v gostilničarskih podjetjih.
b) delavca brez čl. 2. cit. uredbi predpisane strokovne izobrazbe, ako dokaže, da je najmanj že štiri leta

stopi v stavko, dokler traja obvezno poravnanje. Z isto svoto se kaznuje oni uslužbenec, ki postopa zoper odločbo razsodniškega odbora. Za preiskovanje in kaznovanje prekršitve predpisov te uredbe so pristojna občna upravna oblastva I. stopnje. Pravica preganjati prekršitve po tej uredbi zastara v 6 mesecih od dne, ko se je prekršitev storila. Za kmetijske delavce odredi po potrebi minimalne mezde in vsa ostala vprašanja minister za socialno politiko v soglasju z ministrom za kmetijstvo s posebno naredbo. To je najvažnejša vsebina te uredbe.

Na podlagi te uredbe je sklicala banska uprava v maju mesecu zastopnike delodajalskih in delojemalskih zbornic, da bi se na tej anketi določile za posamezne stroke minimalne mezde. Ker ni prišlo do sporazuma, se je sklenilo, da naj delodajalske in delojemalske organizacije poedinih strok same najdejo kompromisno rešitev.

Banska uprava je nato izdala tudi načrt odredbe glasom katere predvideva sledeče minimalne mezde na ozemlju dravske banovine:

	Za delavce (delavke) v starosti nad 18 let v trgovini in obrti v krajih z pod 5000 prebivalci	Za delavce (delavke) v starosti pod 18 let
a	2.75	2.50
b	2.50	2.25
c	2.25	2.—

mesečne plače. Od te vsote bi se smelo odbiti le zakoniti prispevek za delavsko bolniško in nezgodno zavarovanje. Ta dva primera menda v dovolj jasni luči dokazujeta, kakšne datjve so predvidene tudi za one gostinske obrate, ki imajo zaposlene nekvalificir. pomožno osebje v obratu. Načrt banske uredbe sicer predvideva možnost znižanja minimalnih mezd izpod navedenih postavk, če se ugotovi, da je podjetje pri teh mezdah v svojem obstoju ogroženo, vendar se bo morala ogroženost dokazati s vpogledom v poslovne knjige.

Na podlagi sklepa zadnje ankete na bankski upravi se je vršila dne 10. junija v Delavski zbornici dne 16. junija pa v zbornici TOI ponovna konferenca zastopnikov organizacije gostinskih nameščencev in zvezne organizacije. Ob tej priliki so nameščenci predložili našim zastopnikom zahtevo, da se njihove minimalne mezde odrede radi posebnosti dela v gostinskih obratovaliških in različnih svojevrstnih predpisov s posebno odredbo, ki jo naj ban izda v sledeči vsebini:

Na podlagi čl. 2. odst. 1. in 2. Uredbe o določanju minimalnih mezd, sklepanju kolektivnih pogodb poravnanju in razsodništvu (Sl. Nov. Kr. Jugoslavije z dne 13. II. 1937. št. 33/XI/58) določam za pogostiteljsko (gostilničarsko) stroko na območju Dravske banovine sledeče minimalne mezde:

Člen 1.

1. Minimalne mezde, predvidene v tej odredbi, veljajo za vse pomožno osebje (kvalificirano in nekvalificirano), zaposleno v pogostiteljskih podjetjih, ne oziraje se na spol.

2. Pod pogostiteljskimi podjetji se razumejo vse obrti, našete v § 76. obrtnega zakona.

Člen 2.

1. Minimalne mezde znašajo:

Kategorija:	Turistična in industrijska mesta ter kraji z nad 2000 prebivalci:	Kraji z manj kot 2000 prebivalci:
kvalificirano delavstvo	4.50 Din	4.— Din
nekvalificirano delavstvo	3.— „	2.75 „

neprekinjeno odnosno s prekinitvami zaposlen pri kvalificiranem delu v gostilničarskih podjetjih.

c) delavca, ki naredi izpit iz čl. 17. uredbi o pomožnem osebju v gostilničarskih podjetjih.

2. Kot kvalificirane delavce v smislu toč. 1. b. tega člena se smatrajo delavci: plačilni natakariji, natakariji, sobarice itd.

3. Delavci, ki vrše v gostilničarskih obratih ostala dela, ki niso navedena po toč. 2. tega člena, se smatrajo za nekvalificirane.

Iz tega po nameščencih predloženega osnutka odredbe, ki jo naj bi predpisal ban posebej za gostinsko uslužbenstvo izhaja, da zahtevajo naši uslužbenci

Zvezna pisarna ima še ca. 100 izvodov „Uredbe o pomožnem osebju“ v slovenskem jeziku na razpolago. Cena 1.— Din, s poštnino 25 para več.

ureditev minimalnih mezd tudi za kvalificirano osebje, čeprav je ban v svojem načrtu odredbe izrecno povdaril, da se bodo minimalne mezde za kvalificirano delavstvo posebej in kasneje predpisale.

Poleg tega zahtevajo uslužbenci še višje minimalne mezde za nekvalificirano delavstvo, kakor jih predvideva načrt banske uredbe. Naši zastopniki so stali na stališču, da se naj za nekvalificirano uslužbenstvo plačujejo v naših obratih minimalne mezde, ki bi znašale 2.25 din in 2.— din na uro, ker so življenjski pogoji za osebje v gostinskih obratih neprimerno povoljniji, kakor v ostalih obratovalnicah, saj se jim daje boljše obilnejša prehrana, in imajo prekinjeno ter lažje delo kakor drugod. Naši zastopniki so bili mnenja, da se naj reši le vprašanje, kdo se smatra kot kvalificirani in nekvalificirani uslužbenec, dočim odklanjajo posebno odredbo in višje minimalne mezde, ker mora priti pri kvalificiranem osebju napitnina v poštev, ki tvori glavni zaslužek našega uslužbenstva. Ker zastopniki nameščencev niso odstopili od svoje zahteve in se niso hoteli razgovarjati samo o minimalnih mezdah nekvalificiranega delavstva ter so še nadalje vztrajali na posebni odredbi z naznačenimi minimalnimi mezdami, je konferenca potekla brez uspeha. Banska uprava bi morala tedaj rešiti nastali nesporazum.

Omeniti moramo upravičeni očitki zastopnikov nameščencev češ, da se v nekaterih obratih ne daje nikake plače in da si nekateri podjetniki zadržujejo celo 10% napitnino, ki jo pobirajo od gostov. Ti očitki niso ravno v ponos onim članom, ki ne razumejo, da mora delodajalec in nameščenec tvoriti v svojem obratu delovno harmonijo, če hoče prosperirati obrat, v katerem je tudi nameščenec najmanj toliko vreden, kakor podjetnik. Manjši obrati, sicer lahko izhajajo brez tolikšnega števila uslužbenstva, kakor ga zaposlujejo danes, ker se pač potem v večji meri porabijo družinski člani, kar se bo tudi najbrže zgodilo, če vstopijo v veljavo minimalne mezde, ki jih naše gostinstvo ne bo moglo prenašati, pač pa je velik obrat nesposoben v obratovanju če nima delavnih in zadovoljnih nameščencev. To rak-rano je treba odločno izrezati iz našega stanovskega telesa ter nuditi nameščencu možnost obstanka. Prepričani smo, da bo tudi nameščenstvo uvidelo nevdržnost predloga, ki so ga njegovi zastopniki predložili, ker bi uresničenje stavljenih zahtev privedlo do zatvoritve onih obratov, ki zaposlujejo moško kvalificirano osebje, kar bi dovedlo še do večje brezposelnosti v gostinski stroki. Vsaka pretiranost v zahtevah bi se torej kruto maščevala v prvi vrsti nad nameščenci, ne da bi pri tem zanikali, da ne bi podjetniki imeli nikake škode. Menda ni nikomur v korist, če se v današnjih težkih prilikah, v katerih živi gostinski obrt zahteva nemogoče stvari.

Papirnate servijete in krožnike blagajniške bloke in knjige ter vse potrebščine za pisarne priporoča po najnižjih cenah trgovina s papirjem

M. Tičar

Ljubljana

Šelenburgova 1 in Sv. Petra c. 26

VAŽNO!

Razni namizni prti v stalnih barvah

ROBERT GOLI

špeciialna zaloga platna, belega in pralnega blaga

LJUBLJANA

ŠELENBURGOVA 3

Tarifa za avtorske honorarje

Glasom čl. 15. pravilnika o natančnejših določbah za avtorskopravno posredništvo se je v Službenih Novinah št. 131, XXXIX. z dne 14. junija objavila v soglasju z delegatom prosvet-

nega ministra začasna tarifa za plačevanje avtorskih honorarjev, ki velja od 27. maja 1937. do 31. decembra 1937. Začasna tarifa se glasi:

	Kraji I. reda	Kraji II. reda	Kraji III. reda	Kraji IV. reda	Kraji V. reda
1) Specijalno imenovani lokali mesečni pavšal	3.500 din				
2) Lokali I. reda mesečni pavšal	900	720	450	270	135
3) Lokali II. reda » »	450	360	270	180	90
4) Lokali III. reda » »	225	180	90	90	—
5) Poedino sviranje v lokalni	50	50	50	50	50
6) Radio aparati in gramofoni boudisi v kavarni ali v obratu mesečni pavšal	30	30	30	30	30
7) Za novo leto za obrate, ki nimajo pavšalne pogodbe	250	200	150	100	100
8) Za vrtove v letni sezoni, doplačilo na redno mesečno takso 50%	50%	50%	50%	50%	50%
9) Kinematografi z nemim filmom mesečni pavšal			150	100	50
10) Koncerti domačih društev in umetnikov	50—200	50—200	50—100	50	50
11) Koncerti domačih društev in umetnikov s plesom	300	200	150	100	50
12) Koncerti inozemskih društev in umetnikov od bruto dohodkov	5%	5%	200	—	—
13) Plesne šole, mesečni pavšal	150	150	100	100	100
14) Javna prirediteljske plesne šole	50	50	50	50	50
15) Elitne veselice (bali)	1000	500	200	—	—
16) Veselice (navadne)	500	400	200	—	—
17) Zabave I. reda	400	300	200	100	50
18) Zabave II. reda	200	150	100	50	50
19) Matinee in čajanke s plesom do 21. ure	100	100	100	50	50
20) Vsesokolski in pokrajinski zlet, pavšal za zlet	2000	2000	1000	—	—
21) Župni zlet	500	500	300	200	—
22) Sokolski javni nastopi z godbo	50	50	50	50	—
23) Beograjski, ljubljanski, mariborski, zagrebški velesojm dnevno	200	200	—	—	—
24) Za godbo na sejnih in cerkvenih slavnostih dnevno	50	50	50	50	50
25) Za koncerte in zabave srednjih in sred. strok. šol, letni pavšal	100	100	50	50	50
26) Koncerti in zabave nižjih sred. mešč. in nižjih strokovnih šol, letni pavšal	50	50	50	50	50
27) Koncerti in zabava ljudskih šol, letni pavšal	20	20	20	20	20
28) V kopalščih in turističnih krajih za godbo na javnem prostoru	0.25 din dnevno po osebi od zdravilišč takse.				
29) Godba na ladjah in vlakih	pavšal po pogodbi.				
30) Radio postaje od neto dohodkov naročnikov	3.5%	3.5%			
31) Radio postaje na kratke valove, mesečni pavšal	1000	1000			
32) Vojaške godbe I. reda letni pavšal	100				
33) Vojaške godbe II. reda letni pavšal	60				

Kategorije krajev:

Kraji I. reda: Beograd in Zagreb, v sezoni Bled, Rab, Crikvenica in Vrnjačka Banja.

Kraji II. reda: Ljubljana, Sarajevo, Novi Sad, Osijek, Split, Maribor, Dubrovnik, Zemun in vsa ostala zdraviliška in turistična mesta.

Kraji III. reda: Skoplje, Niš, Kragu-

jevac, Sombor, Subotica, Senta, Petrograd, Vel. Kikinda, Vršac, Pančevo, Brod, Celje, Banja luka in Sušak.

Kraji IV. reda: vsi ostali kraji preko 10.000 prebivalcev.

Kraji V. reda: vsi ostali kraji izpod 10.000 prebivalcev.

Specijalno imenovani lokali:

V Beogradu: Ruski car; v Zagrebu: Esplanada, Gradska kavana, Gradski podrum, Velika kavana in Korso. Na Bledu: Hotel Toplice in Park-Hotel. V Splitu: Hotel Bačvice. V Dubrovniku: Gradska kavana in hotel »Imperial«.

Bari se računajo, kakor lokali I. reda. Predmetna tarifa je bila sklenjena in odobrena na seji sveta strokovnjakov v Beogradu za avtorsko pravo, ki se je vršila dne 5. junija 1937.

Tarifa, ki jo objavljamo je stopila že v veljavo in bo povzročila med onim članstvom, ki vzdržuje godbo v svojih obratih silno nevoljo, saj je izdatno višja od one tarife, ki smo jo sporazumno določevali od leta 1930. dalje. Značilno pri tej tarifi je, da takšna radio-aparati z 30.—din mesečno, kar znači, da se je držanje radijske godbe v naših lokalih zopet podražilo. Istotako ne razumemo, kako se je mogla tarifa brez sodelovanja zastopnikov gostilničarskega stanja določiti, ker je običajno v vseh državah, da določa tarifo paritetna komisija, sestavljena iz enakega števila zastopnikov avtorjev in gostilničarskih organizacij. Naravno, da za nas obstoječa tarifa še ni končana zadeva ter bomo poskusili vse, da se avtorski honorarji znižajo na primerno in zmogljivo višino. Pri tem upamo, da bomo našli potrebno

uvidevnost tudi pri delegatu prosvetnega ministra, ki je poklican, da nadzira poslovanje avtorskih poslovalnic in potrjuje tarife.

Z objavo tarife je nastal sedaj tak položaj:

Kdor hoče imeti godbo v svojem lokalni mora v smislu pravilnika o natančnejših določbah za avtorsko pravno posredništvo zaprositi na področju bivše mariborske oblasti pri Avtorski poslovalnici, Ljubljana, Resljeva cesta 13. (telefon št. 20-74), za bivšo ljubljansko oblast pa pri Avtorski poslovalnici Ljubljana, Livada 29. (telefon 39-13) za predhodno dovolilo. Upravno oblastvo bo izdalo namreč dovolilo za godbo le tedaj, če se mu bo pokazalo, da ima prireditelj dovolitev Avtorske poslovalnice. Poleg tega je prireditelj v smislu tega pravilnika zavezan poslati poslovalnici programe izvajanjih del v dveh primerkih. Po pravilniku so prireditelji t. j. gostilničarji, kavarnarji, restavratrji itd. upravičeni obrniti se pri sklepanju pogodb v hujših primerih nesoglasja pisмено do odposlanca ministra za prosveto. V slučaju nesoglasij naj se članstvo nemudoma obrne na zvezno pisarno, da poskuša urediti spore odnosno, da se obrne na pristojna mesta.

Slovensko planinsko društvo ustanavlja v ravnini gostilne

Sresko načelstvo v Kranju je ugodilo prošnji podružnice SPD v Trziču, da se v hiši g. Zaplotnika posestnika v Gozdu p. Križe lahko toči v okvirju § 1. toč. 16. pijače ter prodaja jedila, kakor je to običajno v planinskih kočah po visokih gorah. V tej hiši ali bolje v tej novi »planinski postojanki«, podružnice SPD se tedaj prodajajo alkoholne pijače že od 10. maja t. l.

Kakor poznamo spada v smislu § 1. toč. 16. dajanje prenočišč, jedil in pijač v planinskih kočah po visokih gorah, če se opravlja ta posel za račun turističnih ali človekoljubnih ustanov ali brez namena zaslužiti v okvir obrtnega zakona. S tem je seveda taka planinska postojanka oproščena vseh davščin in taks ter ostalih obveznosti, kakršne ima vsak še tako majhen gostinski obrat.

Proti ustanavljanju planinskih postojank na visokih gorah nima gostilničarstvo ničesar, ker so take postojanke po visokih gorah, ki jih ima in vzdržuje Slov. plan. društvo jako važne v tujsko-prometnem oziru. Odločno pa mora protestirati proti ustanavljanju takih postojank po vaseh, kakor jo je podružnica SPD v Trziču ustanovila v Gozdu. Poleg raznih gospodarskih zadrug, ki uživajo razne predprave, se imamo tedaj boriti še proti poslevanju podružnic SPD. Upajmo, da bo Osrednje društvo v Ljubljani podučilo svoje podružnice, kje se lahko ustanavljajo gorske postojanke in v kakšnem obsegu lahko poslujejo.

Navodila za vlaganje prizivov na reklamacijski odbor

V kratkem bodo začeli zasedati davčni odbori za gostilniško stroko v svrhu odmere pridobnine in davka na poslovni promet za leto 1937. Radi tega ni odveč, če ponovimo v skrženi obliki navodila, ki jih je že tolikokrat prinesel Gostilničarski vestnik, kako in kdaj je treba vlagati prizive.

Takoj po sprejemu davčnega obvestila naj se točno pregleda, v koliko je predpis pridobnine in davka na poslovni promet večji, kakor bi moral biti po vloženi davčni prijavi. Če je tedaj kdo v dvomu glede pravilne odmere, naj se takoj odloči za vložitev priziva na reklamacijski odbor. Na prijeto davčnem obvestilu naj se tudi zapiše datum sprejema, ker teče od tega dneva dalje 30-dnevni rok za vlaganje prizivov.

Nato se je treba podati na davčno upravo, kjer se naj zaprosi za vpogled v odmerne spise, da se ugotovi, zakaj se davčna uprava ni ozirala na vloženo davčno prijavo, ki jo je moral vsakdo vložiti letos do 15. februarja, da še le na podlagi teh podatkov pravilno izpodbija v svoji pritožbi previsok davčni predpis.

Predno pa se vložijo odnosno sestavi priziv naj se še posvetuje v združni pisarni, kjer bodo lahko najbolje prečenili možnost ugodne rešitve priziva.

Priziv je kolkovati z 30 Din, ter ga je poslati na ono davčno upravo, ki je predpisala pridobnino in davek na poslovni promet. Naslovi pa se naj priziv na reklamacijski odbor, pod katerega spada naznačena davčna uprava.

Radi pravilnega naslova naj navedemo v naslednjem reklamacijske odbore in pa davčne uprave, ki spadajo k pojedinim reklamacijskim odborom:

Pod reklamacijski odbor v Ljubljani spadajo sledeče davčne uprave: Kamnik, Kranj, Litija, Ljubljana-mesto, Ljubljana-okolica, Logatec, Radovljica, Škofjaloka, Višnjagora, Vrhnika, Pod reklamacijski odbor Maribor spadajo davčne uprave: Gornja Radgona, Dol. Lendava, Lju-

Opozorilo vsem lastnikom hotelov, pensionov, restavracij, gostišč, kavarn in gostiln!

Ker smo pred najživahnejšo tujsko prometno sezono prosimo vse gori označene lastnike gostinskih obratov, da si zaznamujejo vse opazke, ki jih bodo dobili tekom poletne sezone, da na podlagi teh podatkov razpravljamo o vlogi gostinstva v tujskem prometu na prihodnji konferenci, ki jo bo zvezna uprava sklicala, kakor vsako leto v začetku meseca novembra. Posebno pozornost je treba posvetiti temle vprašanjem:

1. Kakšne težkoče so se pojavile vsled deviznih predpisov?

2. Ali so imeli vozni redi po železnicah in avtobusnih progah kakšne nedostatke z ozirom na tujski promet poedinega kraja.

3. Ali se je število gostov napram lanskemu letu in za koliko povečalo odnosno znižalo?

4. Katera narodnost je bila v letošnji sezoni najbolj zastopana?

5. Pri kateri narodnosti ste opazili nazadovanje? Navedite po možnosti tudi vzroke tega nazadovanja!

6. Kakšna opažanja ste imeli glede razvoja avtomobilskega prometa?

7. Kakšne izjave so podajali gosti glede kraja in glede ureditve gostinskih obratov?

8. Kakšne izjave so dajali glede kuhinje in glede naših vin?

9. Ali so bile kake pritožbe glede našega postrežnega osebja in kakšne?

10. Ali so gosti v letošnji sezoni manje potrošili kakor lansko leto? Pri katerih gostih ste opazili večjo štednjo?

11. Kako ste zaključili letošnjo poletno sezono, kar izvolite izraziti v odstotkih, oziraje se na promet lanske sezone?

12. Zbirajte še ostala opažanja, ki imajo kakršnokoli vezo z gostinskimi obrati in s tujskim prometom?

Po končani letni sezoni nam izvolite na navedena vprašanja odgovoriti ter nam stavite tudi svoje predloge, kako bi se odpravile ovire in težkoče, ki ste jih tekom sezone opazili.

tomar, Maribor-mesto, Maribor-okolica, Murska Sobota, Ormož, Ptuj, Prevalje, Slov. Konjice, Slov. Bistrica, Slov. Gradec. Pod reklamacijski odbor v Novem mestu spadajo sledeče davčne uprave: Črnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica.

Pod reklamacijski odbor v Celju spadajo davčne uprave:

Brežice, Celje, Gor. grad, Kozje, Laško, Šmarje pri Jelšah, Šoštani.

Priziv je nasloviti n. pr. takole:

Reklamacijskemu odboru
potom davčne uprave Kamnik

v Ljubljani.

Prizive naj se osebno vložijo proti potrdilu pri davčni upravi ali pa se jih naj odda priporočeno na pošto.

Zdravniški pregledi

Gostilnsko pomožno osebje, ki ima neposredno opravilo z gosti, mora biti na podlagi čl. 3 nove Uredbe o pomožnem osebju v gostinskih obratih v turističnih krajih in večjih mestih pred nastopom službe in vsako leto še pred začetkom glavne turistične sezone zdravniško pregledano. Za mesto Ljubljano bodo obvezni zonski zdravniški pregledi od 1. julija do 8. julija vsako dopoldne od 8. do 12. ure v prostorih mestnega fizikata v Mestnem domu.

V smislu čl. 13. omenjene uredbe je službodajalec kaznjiv, če zaposli pomožno osebje zoper cit. predpis čl. 3.

ŠIVALNI STROJI skoraj novi in KOLESA

prvovrstnih znamk po izredno nizkih cenah naprodaj pri

PROMET Ljubljana, Napoleonov trg (nasproti križevniške cerkve)

Tudi ob nedeljah dopoldne na ogled

Ivan Rozina LJUBLJANA

Velika izbira kemičnih in oljnatih barv, šolskih, študijskih in umetniških barv — Firneži, laki, steklarski in mizarski klej, šelak, spini, denat., lužila »Arti«, tuši, pastele ter sploh vse slikarske in pisarske potrebščine — Veika zaloga vseh vrst vedno svežega mavca — Najnižje cene in naboljša postrežba

trgovina barv in lakov (preje »Orient«) Prodajalna Tyrševa (Dunajska) c. 14 poleg trgovine Schneider & Verovšek - Tel. 39-25

Gospodinjski kotichek

Urejuje strokovna učiteljica
Gospodinjske šole za gostilničarske gospodinje.

Danes ko vse hrepeni po izboljšanju razmer, po splošnem napredku in izobrazbi, vzdramimo se tudi me gospodinje in otvorimo v svojem stanovskem listu svojo rubriko, kjer se bomo skušale porazgovoriti z različnimi vprašanji in odgovori o svojih težnjah in se izpopolniti v svojem tako važnem poklicu — o gospodinjstvu.

Vest, da je stanovski list »Gostilničarski vestnik« namenjen tudi nam gospodinjam, je vzbudila med tovarišicami razveseljivo zanimanje.

Nabrala sem nekaj vprašanj, na katera že danes odgovarjam.

1) Cilka iz Radovljice. Kako čistim steklenice?

Staro sredstvo so jajčne lupine. Nesnago pobere tudi narezan surov krompir ali surovi krompirjevi olupki. Te nareži tudi v vaze ali kozarce (in steklenice) v katerih si imela cvetlice in splakni s čisto vodo. Tudi z mivko se očistijo steklenice lepo. Ali pa izperi kozarce in steklenice z vodo, kateri si pridejala salmijaka ali kisa.

Zastarelo nesnago odpraviš iz steklenic z razredčeno solno kislino, nato pa dobro splakni v čisti vodi. Steklenice od mleka splakni najprej z mrzlo, potem šele z vročo vodo.

Steklenice od petroleja napolni z žaganjem ali otrobi, nalij gorke vode in splakni večkrat z vročo vodo, potem še z mrzlo.

Steklenice od olja napolni z bukovim pepelom, nalij mrzle vode, ovij steklenico s papirjem, da ne počni in jo prevrli v primerni posodi. Pristavi z mrzlo vodo in počasi segrevaj vodo. Stresi pepel ven, ko se steklenica ohladi, izperi še v gorki milnici in izplakni.

2) Kako čistimo okna?

Najprej obriši šipe s časopisnim papirjem ali s koprivami, nato pa še s čisto suho krpo. Bolj zamazana okna umij z okisano vodo ali močno razredčenim salmijakom. Lepo se snažijo s sidolom, vendar je to čistilo za naše razmere predrago. Zelo se uporablja tudi temeljna kreda s spiritom.

Zelo trdovratni so madeži od muh. Te odstraniš z gorilnim spiritom ali vinom. Snaži od zgoraj navzdol, ne zgreši kotov, čisti le male ploskve nankrat. Briše se vedno v krogu s stariimi izpranimi krpami ali časopisnim papirjem. Ne umivaj oken na soncu, sicer postanejo slepa.

Od apna oškropljena okna umij s kisom ali petrolejem, vendar zbrisi najprej suh madež s časopisnim papirjem in šele potem ga zmoči.

3) Tončka iz Podbrda. Kaj naj naredim, da se mi škafi in čebri v poletnem času ne razsuše.

Odgovor: V mojem gospodinjstvu se mi škafi nikdar ne razsuše. Pa tudi čebri in škafi mi nepopisno dolgo trpé, ker ravnam z njimi na sledeči način: Po uporabi, to je približno vsakih 14 dni jih temeljito poribljem in namažem od zunaj po dnu, obroče in stranicah z vročim lanenim oljem. Notranja stran mora ostati suha, sicer dobi perilo madeže od olja. Hraniti pa moraš škafe le na vlažnem prostoru brez prepriha. In če se že razsuši škaf, ga daj v večjo posodo ali korito z vodo ali daj v škaf vročo mokro cunjjo.

4) Erna z Jesenic. Rada bi imela nekaj več sira v zalogi, pa se mi v poletnem času tako hitro posuši, da imam pri njem le izgubo. Brez sira sem pa v gostilni večkrat v zadregi. Kaj naj storim?

Odgovor: Da ostane sir delj časa svež, ga zavij v krpo, katero namočiš v pivo ali močno slani vodi. Ali ga pa zakoplji v sol, ali ga pa hrani med žitom.

5) Iz Nove vasi Tilka: Kako naj čistim banje in umivalnike? (emajlirane)?

Odgovor: Takoj po kopeli jo očisti z namiljeno krpo, na katero natreseš malo vima, potem dobro izplakni in suho izbriši. Od trde vode se delci mila neradi odstranijo, zato pazi, da ne stoji umazana milnica v banji, ampak jo takoj po uporabi očisti. Trdovratne madeže odstrani z namiljeno krpo, katero si nakapala s petrolejem. Izplakni z vročo vodo in trdo izbriši. — Tudi s plovnjo kredo ali razredčenim salmijakom se lepo očisti.

6) Francka iz Krke. Večkrat se prerekam z očetom, ki trdi, da pogori

manj petroleja v svetilki, če je ta privita. Meni pa ta duh od petroleja silno težko dé. Prosim pojasnila.

Odgovor: Vedeti morate, da petrolej pri izgorevanju uporablja in izrablja kisik, ki nam je neobhodno potreben za dihanje. V veliki zmoti je, kdor misli, da pogori manj petroleja, ako svetilko privije. Steklo postane črno, zrak se zasmradi in škoduje zdravju, pogori pa ista količina petroleja, kakor če gori s polnim plamenom. Da pa pogori malo petroleja, a je plamen vendar svetel, primešaj 1 l petroleja, 4 g terpentinovnega olja in 2 g kafe ali pa malo soli. Sten pa pred uporabo namakaj v kisu in ga dobro presuši.

Na razlit petrolej natresi žaganje in izperi z vročo sedovo vodo, na goreč petrolej pa pepela in pokrij s plahto, da ne dobi plamen zraka.

7) Anica iz Kamnika: Čez zimo mi je splesnilo nekaj perila, ker je pokvarjen žleb namakal steno in omaro ob steni.

Odgovor: Plesnivo perilo namakaj v kislem mleku ali sirotki 24 ur, ga splakni in prežehtaj ter beli na travi (ne na svežo pokošeni travi). Spomladansko sonce in sneg močno obeli perilo in odzame marsikateri zastareli madež.

Ali: Perilo namoči v deževnici, kateri si pridejala salmijaka in soli, devaj na sonce in večkrat polivaj s to vodo. Nazadnje prežehtaj perilo. — Prav zastarele madeže od plesna pa operi s klorovim apnom. Klorovo apno raztopi in precedi, sicer ti vsak neraztopljen drobec apna razje tkanino. Perilni kos namili in premencaj v klorovi vodi, dobro izplakni ali prežehtaj in beli na soncu. Tudi v sirotki lahko prekuhaš plesnivo perilo.

8) Ivanka iz Teharij. Kako spravljam madeže od borovnic?

Odgovor: Madež namaži z limonovim sokom, izperi in devaj na sonce. Ponovi, dokler madež izgine. Da je učinek bolj siguren, segrej limonov sok in prideni malo soli. Na ta način odpraviš tudi madeže od črešenj in drugega sadja.

Obisk zagrebške strokovne nadaljevalne šole za gostinske obrti v Sloveniji.

Dne 3. junija t. l. je prispela iz Zagreba pod vodstvom strokovnega učitelja g. Markovca in profesorja g. Kaitnerja na dvodnevno ekskurzijo v Slovenijo zagrebška strokovna nadaljevalna šola za gostinske obrti, ki je obiskala Ljubljano, Bled in Bohinj.

V Ljubljani so si Zagrebčani ogledali vzorno gostinsko strokovno nadaljevalno šolo, ki jo vzdržuje »Združenje gostinskih obrti v Ljubljani« v svojem lepem »Gostilničarskem domu«. Šola jim je izredno ugajala, osobito svetla in zračna učilnica ter soba za učila, v kateri je za vse strokovne predmete prav obširna zbirka učil, med njimi nekaj prav dragocenih.

Po ogledu strokovne nadaljevalne šole za vaje in vaje gostinskih obrti so si gostje ogledali še praktično »Gospodinjsko šolo za gostilničarske gospodinje«, ki je v istem posloju. Tu se uče dekleta kuharske umetnosti in gostilniškega gospodinjstva ter spisja in kalkulacije. — Moderna kuhinja je radi svoje smoterne urejenosti, prostornosti in snažnosti napravila na goste prav izreden utis. Zagrebčani so morali molče priznati, da jih je Ljubljana daleč prehitela v skrbi za svoj gostinski naraščaj.

Opoldne so se gostje z vlakom odpeljali na naš divni Bled, kjer so njegove naravne lepote, osobito prekrekrasni Vintgar, očarale posetnike in jim ostale v neizbrisnem spominu. Zvečer so gostje odpotovali v Bohinj, kjer so prenočili v hotelu »Markez«; okrepčani so si drugi dan ogledali še slap »Savice«, ki je bil njih zadnji cilj.

Popoldne so se vrnili v Ljubljano, ogledali raz »Nebotičnik« mesto ter njegovo bližnjo in daljno okolico, nakar so si v kopališču »Ilirija« osvežili svoje utrujene živce. Večerjo jim je »Zveza združenj gostinskih obrti Dravske banovine v Ljubljani« priredila v kolodvorski restavraciji. Dragi gostje so odšli z najboljšimi utisi iz naše lepe Slovenije v beli Zagreb.

Gospodinjska šola za gostilniške gospodinje

Praktičen pouk kletarstva

Bodoče gostilničarke in žensko gostinsko osebje mora biti poučeno tudi o kakovosti dobre kleti. Vedeti mora, kako je treba ravnati z izpraznjenimi sodi, da se vino ne skvari, kako se vino čisti in filtrira, poznajo naj napake in najbolj znane bolezni vina ter kako jih zdravimo, kajti mnogokrat je tudi nujno treba poseči v kletarska opravila.

G. Levičar, ravnatelj »Centralne vinarne« je na prošnjo ravnateljstva gospodinjske šole blagohotno dovolil, da hodijo njene gojenke enkrat tedensko, deljene v 2 skupini, v njegovo klet, kjer dobe na licu mesta strokovnjaška pojasnila o vsem zgoraj navedenem.

Zanimivo je bilo to, da so učenke hčere gostilničarjev, pripovedovale g. kletarju Žolnirju, kako je v domači kleti z vinom in sodi ter ga izpraševale po vzrokih raznih izprememb vina itd.

S tem praktičnim poukom smo bili vsi prav zadovoljni. Gospode gostilničarje pa poziva ravnateljstvo, naj pošljejo v septembru svoje hčere in neveste namesto v druge gospodinjske šole rajši v to špecijsko gostinsko šolo, kajti naš pouk stremi predvsem za boljše postrežbo domačih in tujih gostov in jo prav radi tega po možnosti podpirajo uvidevni vodeči gostinski krogi, banska uprava in zbornica za trgovino in obrt. Vpisovanje do konca julija t. l. v šolski pisarni Privoz 11 »Gostilniški dom« pri ravnateljstvu šole, ki daje vsa podrobnejša pojasnila in pošilja prospekt proti nakazilu Din 7.—

Gostilničarska šola v Mariboru

je zaključila v ponedeljek dne 3. t. m. svoje 12. redno šolsko leto.

Za to priliko so se zbrali v prostorih Trgovske akademije, kjer se vrši pouk gojencev, zastopnik mestnega poglavarstva Maribora, obrtni referent dr. Milan Senkovič, ravnatelj TPZ gospod Loss, šolski odbor združenja z predsednikom g. Klešičem na čelu, tainik združenja g. Jenko ter celoten profesorski zbor z ravnateljem Modicem, k razdelitvi izpričeval.

V lepo zasnovanem nagovoru na vse navzoče osobito pa na gojence je otvoril ravnatelj Modic kot vodja šole lepo slovesnost ter v jedernatem govoru opominjal gojence na njih težak poklic, na stanovsko zavest ter dajal pobudo za bodočnost.

Predsednik združenja in šolskega odbora g. Klešič je v krasnem, strokovno lepo zamišljenem govoru prikazal vse tegobe, težkoče, senčne in sončne strani stanu samega ter apeliral na resnost, borbenost in nadaljnjo strokovno izobrazbo. Potrebujemo osobito v naši

državi strokovno popolnoma izvežban material, ki naj bode v doglednem času vreden naslednik sedanje gostinske generacije.

Sledila je razdelitev izpričeval vsem trem letnikom. Splošen uspeh je bil dober, nekateri so dosegli celo zelo dobrega ter so se absolventi tretjega letnika nagradili s strokovnimi knjigami, najboljši gojenec Skale Ivan pa je prejel po vrhu tega še dragoceno strokovno knjigo kot spominski dar šolskega odbora.

Slednji se je v lepem govoru zahvalil tako upravi šolskega odbora, kakor navzočim profesorjem in vodstvu šole za ves trud, pozornost in skrb, ki so jo imenovani posvetili vzgoji gojencev, nakar je predsednik g. Klešič zaključil z pozdravi na vse navzoče in zahvalo za sodelovanje osobito mestni občini za nje podporo lepo in pristrčno slavnostno zaključka šolskega leta gostinske šole.

Poetično navdahnjeni gostilničarji in mestni očetje

Naši tovariši v Vukovaru imajo najbrže silno slabe izkušnje s svojimi predstavkami, ki so jih vlagali na mestni svet v Vukovaru. Ker so lepo pisane prošnje ostale neuslišane, so sklenili gostilničarji ganiti mestne očete s predstavko, ki so jo sestavili v verzih.

Predstavka se je glasila takole:

Piti, brate, nije lako
kad švercuje vino svako.
Privatno se vino pije
zbog toga što skupo nije,
birtaš plača trošarinu,
banovinu in opštinu,
i vsak korist od tog ima,
kad on proda dosti vina.
Al na žalost nije tako.
Okrenulo naopako.
Pa izgleda nade nema
da se ovaj zakon menja,
što donosi štetu svima,
al najviše birtašima.
I opština trpi štetu,
to se vidi na budžetu.
Kad bi gradski oci hteli
da učine korak smeli
i poduzmu ove mere:
Ko viastito groždje bere
i od njega pravi vina
da prodaje redom svima
bez dozvole i bez prava,
ne plačujući paušala“ itd.

Mestni očetje niso imeli smisla za lepo poezijo, ter so kratkomalo odbili tudi v verzih pisano predstavko

Raznoterosti

Pavšalna trošarina na vino in žganje uvedena v dunavski banovini. Kr. banska uprava dunavske banovine v Novem Sadu je izdala po pristanku finančnega ministarstva nov pravilnik o pobiranju banovinske trošarine, ki stopi s 1. julijem v veljavo. Glasom tega pravilnika se bo banovinska trošarina in najbrže tudi občinska trošarina pobirala na osnovi točilne takse, ne da bi se vinogradnikom odzela 5 in 10 litrska prodaja. To sporočilo beležimo v svrhu razmišljanja našemu članstvu.

V borbi proti visokim avtorskim honorarjem. Zvezna uprava je dne 23. junija sklicala konferenco radi razgovora o posledicah, ki so nastale radi visokih avtorskih honorarjev. Te konference so se udeležili zastopniki radio postaje, sekcije trgovcev z radio aparati, Zveze kulturnih društev in Prosvetne zveze. Na tem sestanku so se napravili primerni zaključki glede sestave skupne spomenice na prosvetno ministrstvo. Iz Beograda smo ravnokar prejeli sporočilo, da so tovariši beograjske zveze sklenili odpovedati s 1. julijem vse godbe tako, da se preneha s 15. julijem na področju Beograda, Zemuna in Pančeva vsako proizvajanje godbe v gostinskih loka-

Prvovrstno blago!

Marin Barbič

trgovina vina in žganja

Ljubljana — Stara pot št. 11

Zaloga vin: prima dalmatinskih, ljutomerskih in ovička

Žganje: tropinovec

Cene zmerne!

Telefon 29-39

Telefon 29-39

lih. Na ta način bo veliko število godbenikov na cesti saj je na tem področju 135 godb, ki svirajo stalno v gostinskih obratih.

Na gospodinjstvi šoli za gostilničarske gospodinje se je zaključilo šolsko leto 28. junija t. l. Za prihodnje šolsko leto se je griglasilo precej gojenk za internat in tudi nekaj zunanjih. Praznih je še nekaj mest. Ker se bo sprejelo le gotovo število gojenk, se opozarja interesentije, da se čimprej javijo ustno ali pisмено na ravnateljstvo te šole, ki daje vsa potrebna pojasnila v pisarni Združenja gostilpodjetij. — Ljubljana. Privoz 11. —

Prepoved ojníc pri vprežnih vozovih. Ban dravske banovine je odredil z naredbo, II. No. 13. 406/1 z dne 29. maja 1937. da je uporaba ojníc pri vprežnih vozovih vsake vrste, s katerimi se prevažajo tovori s težo nad 1000 kg na državnih in banovinskih cestah od 22. junija dalje prepovedana. Vprežni vozovi, s katerim vse na navedenih cestah prevažajo tovori s težo pod 1000 kg, ne smejo imeti več ojníc od dne 31. maja 1939. dalje.

Ljubljanski velesej. Na ljubljanskem veleseju, ki se je vršil od 5. do 14. junija t. l. je razstavilo 671 razstavljalcev, od teh je bilo 143 inozemcev. Obisk velesejma je podpiralo do malega ves čas ugodno vreme. Nad 94.000 je bilo posetnikov in po dobljeni informaciji med njimi 19% kupcev in resnih interesentov. Izredno močno je bila zastopana avtomobilska in kovinska industrija, pohoštvo in živila. Večje kupčije so se sklepale v pohoštvo in stanovanjski opremi v mali obrti, kovinski industriji, avtomobili, itd. Jesenski velesej, ki mu bo dajala glavno obiležje novinarska razstava, bo od 1. do 12. septembra.

Beograjski gostilničarji in avtorski honorarji. V Beogradu je 135 gostilnic in restavracij, kjer svira stalno godba. Ker so stopile v veljavo nove tarife avtorskih honorarjev, so začeli beograjski tovariši opuščati godbo v svojih lokalih, vsled česar so prišli godbeniki v silno neprijeten položaj. Kakor smo čuli, so bili godbeniki v posebni deputaciji pri g. prosvetnemu ministru ter mu sporočili željo, da se avtorski honorarji znižajo, ker ostanejo sicer na cesti brez kruha.

Načrt nove uredbe o poslovanju gostinskih obratov. V trgovinskem ministrstvu se pripravlja nova uredba ki bo točno navajala obseg posameznih gostilniških obratov. Istotako bo predpisan poseben postopek glede omejitve novih gostilniških obratov.

Kakšno takso je treba plačati vdovi za odločbo o nadaljevanju obrta umrlega soproga? Razpis oddelka za davke ministra za finance se glasi: Na vprašanje, kakšno takso je treba pobrati od vdove za odločbo o nadaljevanju obrta umrlega moža, ki se izdaje po § 14. toč. 1. obrt. zak. se daje sledeče pojasnilo: Ker v tem primeru

ne gre za prenos pravic za opravljanje obrta in se tudi ne zamenjuje izdano pooblastilo oziroma dovolilo je za odločbo s katero se jemlje na znanje prijava vdove o nadaljevanju obrta umrlega moža, pobrati takso iz tar. post. 5 taksnega zakona.

Katere privatne zgradbe je smatrati za javni uporabi namenjene zgradbe? Banska uprava dravske banovine je z odločbo V. No. 2200/3 z dne 17. IV. 1937 izdala tole pojasnilo: Kot zasebne javni uporabi namenjene zgradbe se smatrajo po § 84 gradbenega zak. naslednje: »Kavarne, pivnice in restavracije, dvorane za predstave, plese in druge zabave, športna igrišča, sokolska in druga slična vežbališča s prostorom za gledalce ali brez njega, nadalje zasebne bolnice, šole, vežbališča, izložbeni paviljoni in sploh druge slične zgradbe, v katerih se istočasno zadržuje večje število oseb za daljši ali krajši čas. Te zgradbe morajo biti kot samostalne namenjene izključno javni uporabi, smejo pa biti tudi v neposredni zvezi z drugimi oddelki, ki niso vsi namenjeni javni zgradbi. . . . To naštevanje je le demonstrativno zaradi česar je smatrati tudi ostale zgradbe za javni uporabi namenjene, če imajo zakonite pogoje za to. Obrtne delavnice in tvornice niso vsakomur svobodno dostopne, zaradi česar se ne morejo smatrati za javni rabi namenjene zgradbe.

Iz organizacij

Poročila občnih zborov priobčujemo po vrstnem redu in po razpoložljivosti prostora.

Združenje v Braslovčah je imelo svoj redni občni zbor 22. III. ob 15. uri v gostilniških prostorih predsednika g. Rössner Viktorja v Braslovčah. Po prečitjanju zapisnika zadnje izredne skupščine je podal blagajniško poročilo g. Pirtovšek Josip, nakar se je na predlog nadzorstvenega odbora izglasovala razrešnica. Navzoči zvezni ravnatelj je nato obravnaval razne težkoče in obširno orisal intenzivno zvezno delovanje. Proračun izkazuje 5.170 Din pri dohodkih, pri izdatkih pa 5.565 Din ter se bo primanjkljaj kril iz presežka iz leta 1936. Pri slučajnostih se je razvila še obširna debata o raznih stanovskih zadevah, nakar je g. predsednik Rössner zaključil zborovanje.

Združenje v Cerkljici je zborovalo dne 7. aprila ob 14. uri pop. v Cerkljici v gostilni tov. g. Ivana Martinčiča. Udeležba članstva je bila napram prejšnjim letom jako številna, kar kaže, da so se začeli člani in članice živahno zanimati za stanovske zadeve. G. predsednik poroča, da je bilo v letu 1936. 5 sej. Poziva članstvo na složno delo in na tesnejšo oklenitev združenja ter zveze, ker le v složnem delovanju se

da marsikaj doseči, posebno v današnji gospodarski krizi, ko se nas z davki preobremenjuje. Združenje šteje 69 članov in članic ter ste bili v preteklem letu otvorjeni 2 gostilni. Delovanje zvezne uprave je vzorno, vsled česar je članstvo dolžno predsedniku g. Majcenu, kakor tudi ravnatelju g. Petelnu vso zahvalo in neomejeno zaupanje. Obračun izkazuje 5.274.84 Din dohodkov izdatkov pa 5.253.05 Din, ter se je na predlog g. Zabukovca Franca izrekla tudi soglasno razrešnica. Proračun predvideva 7.130 Din dohodkov in istotoliko izdatkov. Članarina se je odmerila po razporeditvi točilne takse. Pri volitvah sta bila na predlog g. Ivana Žumra izvoljena za predsednika g. Janko Mlakar iz Rakeka, za podpredsednika g. Ivan Martinčič. Za odbornike pa gg. Martin Klamer, Steržaj Janez, Alojzij Rupar, Jakob Ogrinc, Švigelj Janko. Matičič Anton. Namestnikom pa gg. Mulc Franc, Pric Franc, Žnidaršič Alojz in Lado Fatur. V nadzorni odbor gg. Zabukovec Franc, Gnezda Franc in Urbas Ludvik. V častni odbor gg. Ivan Žumer, Ivan Remžgar, Ivan Žitnik in Nikola Rajčević. Nato je pozdravil zborovalce tudi zastopnik Zbornice TOI zbornični svetnik g. Škrli Ivan, nakar je podal obsežno poročilo zvezni ravnatelj g. Peteln, katerega je članstvo pazljivo poslušalo. Pri razpravi o predlogu za pavšalacijo je bilo članstvo mnenja, da se naj pavšalacija izvede na osnovi potočnje iz leta 1936., nima pa ničesar proti strogi kontroli, ako se bo ista izvajala povsod in ne samo pri gostilničarju. Oni člani, ki so nepravičeno izostali od občnega zbora se kaznujejo s 50.- Din globe.

Združenje na Jesenicah je polagalo obračun svojega dela za preteklo poslovnost leto dne 22. aprila 1937. ob 15. uri v kolodvorski restavraciji na Jesenicah. G. predsednik Malešič Božidar je pozdravil uvodoma navzoča odposlanca zveze in Zbornice TOI gg. Peteln in Peterlina Mira iz Kranja. Predsedniško poročilo je bilo jako obširno in temeljito ter se je mnogo zadržal pri davčnih zadevah. Iz tajniškega poročila je posneti, da je združna pisarna prejela in rešila 1177 spisov. Vajencev je vpisanih 10, učnih spričeval pa je bilo izdanih 6. Združenje šteje 88 članov. Za podelitev novih gostilniških koncesij je bilo vloženih 10 prošelj, od katerih pa so bile razen ene vse odbite. Blagajniško poročilo izkazuje 8.329.50 Din dohodkov in 5.903.50 Din izdatkov. Skupno premoženje znaša 6.728.50 Din. Nato je sledilo poročilo zveznega odposlanca, ki so ga navzoči z burnim pritjevanjem vzeli na znanje. Delegat Zbornice svetnik g. Peterlin Miro je nato pozdravil občni zbor v imenu Zbornice ter čestital članstvu, ki se je v tako obilnem številu udeležilo zborovanja, kar kaže visoko razvito čustvo do stanovskih dolžnosti. Proračun izkazuje 6.560 Din dohodkov in istotoliko izdatkov.

K besedi se je oglasil še gosp. Čop iz Koroške Bele, ki je stavil predlog, da se vložijo protesti proti podelitvi gostilniške koncesije Gospodarski zadrugi v Koroški Beli. Na koncu sporoči gosp. predsednik Malešič, da se je ustanovilo na Jesenicah tujsko-prometno društvo, katerega pravila so že potrjena prispela od banske uprave. Ustanovitev tujsko-prometnega društva je izključno zaslug agilnega in silno marljivega zadržnega predsednika g. Malešiča Božidarja, Po izčrpanem dnevnem redu se je zaključilo epo uspelo stanovsko zborovanje.

Združenje gostilniških podjetij na Vrhniki je zborovalo dne 26. aprila 1937. ob 1. uri pop. pod predsedstvom tov. g. Brenčiča v prostorih tov. g. Dolenc Franca na Vrhniki. Ob lepi navzočnosti članov in članic je otvoril g. predsednik občni zbor ter pozdravil vse člane, posebno pa zastopnika Zbornice TOI, svetnika in tov. g. Ivana Škrlija ter zveznega ravnatelja. Nadalje je sporočil tudi pozdrave zveznega predsednika g. Cirila Majcena. Nato je poročal o obširnem referatu zvezni ravnatelj o važnih stanovskih in strokovnih vprašanjih, nakar se je razvila izčrpna debata pri kateri se je ugotovilo, da so gostilničarji za najstrožjo trošarinsko kontrolo, katero je s posebno vneto zagovarjal g. Drašler Anton in kateremu so se vsi zborovalci priključili. Iz blagajniškega poročila je posneti, da je bilo dohodkov v letu 1936. 2.495.75 din, izdatkov 2.218.50 din, tako da znaša celokupno premoženje združenja 13.662 din. Uprava je na predlog nadzornih odbornikov gg. Simon Franca in Ceme Ivana prejela soglasno razrešnico. G. tajnik je navajal, da šteje združenje 1 častnega in 74 rednih članov, pomočnikov in pomočnic, ki obstojijo večina iz gostilničarskih sinov in hčerk je 24, vajencev pa 5. Proračun za leto 1937. predvideva 2.100 din izdatkov, dohodkov pa 2.170 din. Pri volitvah omenja g. tov. predsednik Brenčič Franc, da je svojo funkcijo vršil neprekidno 11 let in da se zahvaljuje za zaupanje, ki mu ga je članstvo izkazalo ter povdarja, da v bodoče ne sprejme predsedniškega mesta. Vkljub tej izjavi je bil tov. g. Brenčič na predlog tov. g. Oblaka pononoglasno izvoljen za predsednika, ki pa je poverjenega mu mandata ni sprejel. Po daljši debati se je končno izvolil tov. g. Kočevar Jože, ki pa je mesto predsednika prevzel šele po dolgem prigovarjanju navzočih članov. Za podpredsednika je bil izvoljen enoglasno tov. g. Lojze Žitko iz Verda. Uprava pa sestoji iz tov. gg. Drašler Drago, Brenčič Franc, Oblak Ivan, Hren Franc, Muha Franc, Petrič Ivan, Petrič Franc, Smuk Fr. Namestnikom tov. gg. Hladnik Jože, Skvarča Ivan, Kavčnik Ivan, Cepov Franc. Nadzorni odbor tov. gg. Simon Franc, Ceme Ivan, Drašler Anton. Namestnikom pa gg. Švigelj Franc, Nace Petkovšek in Suhadolnik Anton. V častni odbor tov. gg.: Drašler Anton, Petrič Ivan, Drašler Drago, Muha Franc, Petkovšek Ignac.

Izvršile so se tudi nekatere spremembe v združnih pravilih, ki so bile soglasno sprejete. Na koncu se zahvali zvezni ravnatelj g. Peteln bivšemu predsedniku tov. g. Brenčiču Francu za njegovo dolgoletno, plodonosno in požrtvovalno združno delo v gostilniškem združenju na Vrhniki ter obžaluje, njegov odhod in ga naproša še za nadaljno sodelovanje v prid celokupnega članstva dravske banovine. Gu. bivšemu predsedniku se je izrekla slična zahvala tudi iz vrst njegovih tovarišev in tovarišic, kar mu naj bo v globoko zadovolženje za njegovo v resnici vestno dolgoletno poslovanje.

Združenje v Murski Soboti je zborovalo dne 28. aprila t. l. pod predsedstvom podpredsednika tov. g. Bac Ludvika v prostorih restavracije tov. g. Faflik Alojzija v Murski Soboti. Tega zborovanja so se udeležili zvezni predsednik tovariš gosp. Majcen Ciril, gosp. Hartner Ferdinand, župan občine Murska Sobota, g. Brumen Josip, podpredsednik Združenja trgovcev g. tov. Vezer Geza, zbornični svetnik, tov. g. Benko Josip, nar.

Kletarstvo

Kaj moraš kot kletar vedno znati!

1.) Vinsko klet in prešnico moramo med letom večkrat temeljito očistiti in prezračiti. V vinski kleti ne smemo trpeti ne repe, zelja, kisle repe, kislega zelja; kislh kumar, kisa, nobene vrste mesa, sploh nobenih predmetov, ki so podvrženi gnilobi in bi s svojim vonjem mogli neugodno vplivati na duh in okus vina. V vinsko klet spada le vino, samo vino in še enkrat samo vino. Sode je tedensko temeljito obrisati.

2.) Vsak teden ali vsaj vsakih 14 dni moramo sode, ki vsebujejo vino, zapolnjevati. Za polnež moramo vzeti le dobro, čisto in zdravo vino, po možnosti enake kakovosti in letnika. Točilno vino naj se, posebno v današnji krizi, spravi v majhne sodčke, da vino ni treba večkrat od vrha žveplati, sicer bi postalo prežveplano in bi škodilo zdravju.

3.) Prazne sode zažveplajmo vsak mesec. Za žveplanje uporabljajmo le azbestne žveplene trščije, ki pri gorenju ne kapljajo. Sodi, ki iz kakšnega vzroka ne morejo biti do vrha polni, se na lahno od zgoraj zažveplajo, da zavarujemo vino pred biseranjem ali cikanjem ali drugo kvaro vina; sicer pa nepolne sode čimprej dopolnimo ali — še bolje — raztočimo vino v manjše sode.

4.) Temperatura kleti naj bo po možnosti enakomerna, pozimi ne premrzla (ne pod 9° C) in poleti ne pretopla (ne nad 15° C); zato zračimo kleti poleti v nočeh, pozimi pa le ob toplih dnevnih urah.

5.) Izpraznjene sode moramo takoj temeljito očistiti in, če jih ne rabimo, posušiti in zažveplati. Ne uporabljajmo žvepljenh trakov, ki so potrošeni z raznimi rožami (dišavami), ki so sicer tudi po zakonu o vinu prepovedani.

6.) Pred vsakim delom v kleti moramo vso za opravilo potrebno posodo, orodje, stroje, škafe, lije, pipe i. dr. temeljito očistiti. Natege in kozarci morajo biti vedno pripravljani in se naravnost svetiti od čistoče. Stroje in orodje je pred uporabo temeljito pregledati in tudi poduhati, kajti neugodnega duha se vino hitro navzame. Gumijaste cevi je po uporabi temeljito izprati in jih na steni v loku obesiti tako, da se voda pri obeh koncih lahko docela izcedi. Pilke in čepi morajo biti vedno čisti, dolgi, gladki, okrogli, da morajo sod hermetično zapreti; nikoli jih ne smemo ovijati s kakimi še tako čistimi capami.

7.) Pred polnjenjem moramo sode temeljito izprati. Odstraniti je žvepleno skorjo, ki se je morebiti svojčas tvorila vsled uporabe predebelih žvepljenh trakov, ki so pri gorenju kapljali. Mošte in mlada vina le zmerno zažveplamo, to je, da zažgemo na 3—4 hl eno azb. žvepl. trščico. Močno žveplati, t. j.

dati na 1 hl 1 azb. žvepl. trščico, je treba le tedaj, če je mošt iz gnilega grozdja, če vino rjavi ali če kaže znake kake bolezni. Mesto azb. žvepl. trakov lahko uporabljamo pri porjavelih vinih tudi kalijev metabisulfit, ki ga vzamemo 5—15 gramov na 1 hl vina.

8.) Kajenje v kleti in v prešnici, kakor katerokoli onečiščenje teh prostorov naj bo prepovedano.

9.) Varujmo se pred rabo neznanh sredstev v kletarstvu. O učinkovitosti takih, dostikrat kaj hvaljenih sredstev se pred morebitno uporabo poučimo pri strokovnih zavodih in strokovnjakih.

10.) Strokovna izobrazba (vinarske šole, tečaji, predavanja, knjige in strokovni listi) so temelj vsemu kletarstvu. Red, snaga, točnost in poštenje so najvažnejše čednosti dobrega gostilničarja, dobrega kletarskega mojstra.

RAZGLAS

Sresko načelstvo v Celju razglasa na osnovi rzsodbe sreskega sodišča v Celju Kps 1190/36/5 z dne 29. X. 1936., da se je Lilija Antonu, roj. 12. I. 1883. v Gotovljah št. 3. tja pristojnemu in stanujočemu, oženjenemu posestniku prepovedalo zahajati v krčme od 4. II. 1937. do 4. II. 1939.

Člani in članice, ki se obračajo neposredno na zvezno upravo radi kakega obvestila, naj prilože za odgovor znamke.

MALINOVEC

sadne soke in marmelade
najbolje in najceneje pri tvrdki:

„VITAMIN“

d. z o. z.

Ljubljana — Masarykova cesta 46

poslanec ter zvezni ravnatelj g. Peteln. Ob častnem številu članstva se je tov. g. Bac zahvalil vsem zastopnikom oblasti, korporacij in članstvu za udeležbo, posebno pa zveznemu predsedniku g. tov. Majcenu Cirišu, želeč da odnese iz njihove družbe najboljše vtise in da naj še nadalje zagovarja z isto vnmemo in požrtvovalnostjo njihove težnje. Ker je pretežni del leta vodil predsedniške posle bivši predsednik g. tov. Vezer Geza, ki je bil v novembru poklican kot član gostinskega odseka v Zbornico TOI, je isti prevzel vodstvo občnega zbora. Kot prvi se je prijavil k besedi g. tov. zvezni predsednik Majcen Ciril, ki je v svoji zahvali za pozdrav od strani zadružnega predsedstva povdaril enotno, složno in stvarno delo, ki je vedno dičilo združenje v Murski Soboti pod vodstvom bivšega predsednika g. tov. Vezer Geza. To enotnost, složnost in delavnost tega združenja so priznale vse članice naše zveze ter so tudi pri sestavi kandidatne liste v Zbornico TOI predlagale tov. g. Vezerja za zbor. svetnika. Že pri prvem imenovanju v gostinski odsek je zvezna uprava predlagala njega za člana tega odseka, vendar so to imenovanje preprečile razne politične intrige in mnenje nekaterih oseb, da Prekmurju ni treba imeti svojega člana v gostinskem odseku. Naravno, da se je morala ta krivica, ki se je dogodila članom tako uglednega in močnega združenja popraviti s tem, da se je tudi Prekmurju dalo zastopstvo v gostinskem odseku Zbornice TOI. V nadaljnjem govoru je obširno razlagal borbeno delo zvezne organizacije ter delovanje gostinskega odseka Zbornice TOI pri čemur se je dotaknil najvažnejših vprašanj, kakor so ravno pavšalacija banovinske in občinske trošarine, razne takse in ostala davčna bremena. Referat zveznega predsednika je navzoče članstvo poslušalo z veliko vnmemo, ter se mu je zahvalilo z burnim aplavzom, kar naj bo le majhna odškodnina za ves trud, ki ga ima zvezni predsednik tov. g. Majcen Ciril. Čitanje zapisnika je odpadlo, ker je bil isti itak objavljen v lokalnem in stanovskem glasilu. Nato je sledilo poročilo g. Vezerja, ki se je uvodoma spominjal Nj. Vel. kralja Petra II., kateremu je članstvo zaklicalo 3 krat »Živijo«. Spomnil pa se je tudi umrlih tovarišev in tovarišic gg. Vljaj Franca, Banko Štefana, Kološa Miklavža ter Cacinovič Marije. V svojem poročilu omenja, da je vodil združenje skozi 9 let po svoji najboljši vesti ter skušal dvigniti združenje gostilničarjev na višino. Vse članstvo se je kot ena družina oklenila pred 9 leti njegove osebe ter mu izkazalo svoje priznanje in zaupanje s štirikratno ponovno izvolitvijo za predsednika, kar ga je bodrilo v njegovem delu. Zagotavlja, da bo tudi sedaj, ko je moral iz neumljivih razlogov vsled izvolitve v Zbornico TOI zapustiti predsedniško mesto, še nadalje z vso vnmemo zastopal stanovske zadeve in stal novemu odboru vedno ob strani. Vladajoče gospodarske prilike so v dravski banovini najbolj prizadele gostilničarski stan, kar se najbolj opazuje v padcu števila članstva, ki je padlo od 218 na 153 članov. Prepričan je, da se bo to število znižalo še bolj, če se razmere ne bodo v kratkem spremenile. Vzrok temu žalostnemu dejstvu je od dneva do dneva naraščajoče število točilcev brez pravice. Največje zlo je pač prosta prodaja vina po vinogradih nad 5 in 10 litrov, ki se na vse moč načine izrablja. Po raznih hišah, kletih, lokalih, vrtovih se točijo na drobno vse vrste alkoholnih pijač, prirejajo se plesne veselice,

proste zabave, ne da bi se plačale takse, davki trošarine, vsled česar se vrši pijančevanje, nemorala, pretepi in uboju, nakar se krivica vali na gostilničarski stan.

Omenja znižanje raznih davščin, taks, ter izredno veliko zanimanje zvezne uprave glede obdavčitve gostilničarstva v drav. banovini vsled česar so se v lanskem letu vršili 3 sestanki vseh zastopnikov davčnih in reklamacijskih odborov za gostil. stroko. Dotaknil se je tudi obstoja Gospodinske šole za gostilničarske gospodinje, ter bi želel, da tudi združenje pristopa kot podporni član k temu društvu. Predsedniško poročilo se je vzelo z zahvalo na znanje. Iz tajniškega poročila je posneti, da je združenje imelo 4 odbore seje, 3 članske sestanke ter 1 skupno sejo odbora in nadzorstva. Stanje članstva izkazuje 154 članov. V obratih se zaposluje 10 natakarjev, 2 natakarici in 18 učencev. Blagajniško poročilo izkazuje pri dohodkih 19.802.66 din, in istotoliko pri izdatkih. Inventar je ocenjen na 6.300 din. Na predlog člana nadzornega odbora tov. g. Titana se je podelila soglasno upravi razrešnica. Pri volitvah za predsednika je bil na mesto v Zbornico TOI izvoljenega tovariša gosp. Vezerja, izvoljen gosp. tovariš Bac Ludvik, restavrater v Murski Soboti. Proračun za leto 1937. izkazuje na dohodkih 22.500 din in pri izdatkih istotoliko vsoto. Nato se je razvila še debata v katero so posegali tov. g. nar. poslanec Benko Josip, ter ostali zastopniki in člani, kar kaže na visok interes članstva za zadružno delovanje.

Združenje v Kranju je imelo svoj občni zbor v vrtni dvorani hotela »Kranjski dvor« dne 29. aprila ob 14. uri pod predsedstvom tov. g. Gašperlina. Zborovanja so se udeležili sreski podnačelnik g. Lojk Leo, svetnik Zbornice TOI tov. g. Peterlin Miro in zvezni ravnatelj g. Peteln. Po pozdravnem nagovoru g. tov. predsednika se je v toplih besedah spomnil v letu 1936. preminulega članstva, in sicer tov. gg. Jeglič Marije, Mayr Cirila ter Fende Franca. V počastitev spomina umrlih tovarišev in tovarišic so se navzoči dvignili raz sedežev ter zaklicali 3 kratni »Slava«. Po izčrpnem poročilu g. tov. predsednika, iz katerega izhaja v resnici intenzivno zadružno delo, je podal g. tov. Mayr tajniško poročilo. Naglasil je, da je moral med letom vsled izvolitve v Zbornico TOI odložiti predsedniške posle tov. g. Peterlin Miro, ki je dolga leta predsedoval in vodil z vso vzglédnostjo in srčnostjo združenje preko raznih ovir ter zagovarjal z vso odločnostjo stanovske težnje. Na njegovo mesto je uprava izvolila začasno tov. g. Gašperlina. V preteklem letu je bilo 9 sej in 3 članski sestanki. Glede sestankov je omenjal, da sta bila 2 namenjena pouku pravilne sestave davčne napovedi za pridobnino. V davčnem odboru zastopata gostinsko obrt g. tov. Ankele Ivan ter tov. g. Mayr Mavrilič. V minulem letu je bilo mnogo pritožb glede šušmarstva ter so bile pritožbe vedno nezadostno dokumentirane, vsled česar niso imele ovadbe zaželjenega uspeha. Na področju združenja se je šušmarstvo razpaslo po raznih nelegalnih izkuhkih ter pri podeželskih trgovcih ki točijo vino, žganje in pivo. Interno zadružno poslovanje je bilo tudi v minulem letu zelo obširno. Združenje šteje 142 članov. Velika zasluga za vse uspehe pa počiva na neumornem delu zvezne pisarne, zakar se ji mora izreči za vse delo in trud najtoplejšo zahvalo. Blagajniško poročilo izkazuje pri dohodkih 36.704.72 din in izdatkov pa 25.696.56 din. Saldo znaša 11.008.16 din. Na predlog tov. g. Laknerja Josipa se je podelila soglasno razrešnica celokupni upravi. Proračun predvideva 17.971 din dohodkov in istotol. izdatkov. Članarina znaša od 60 do 160 din in je razvrščena po višini točilne takse. Občni zbor je tudi sklenil, da priredi v jeseni servirni tečaj ter se je takoj na licu mesta prijavilo preko 25 udeležencev. Na občnem zboru se je razgovarjalo o pripravah na zvezni občni zbor, nakar so sledili samostoj-

Radi renoviranja prodam zelo ugodno Automatične aparate

Priporočljivi za letovišča, kolodvorske restavracije, bufeje i. t. d.
Aparati v brezhibnem, dobrem stanju, uporabni za jedila in pijače.

Naslov pri upravi Gostilničarske zveze
Ljubljana, Lubičeva 3 — Telefon 39-14

ni predlogi, med temi sprememba pravil v tem smislu, da naj imajo oni člani, ki začasno obustavijo obratovanje, ostanejo pa še nadalje člani tudi pasivno volilno pravico, kar je bilo soglasno sprejeto. Nato je podal poročilo zvezni ravnatelj, ki je obravnaval najvažnejše stanovske in strokovne zadeve, nakar se je zaključilo zborovanje.

Združene gostilniških podjetij za ljubljansko okolico v Ljubljani je zborovalo dne 3. maja 1937. ob 9. uri dopoldne v vrtnem salonu restavracije pri »Levu« v Ljubljani ter ga je vodil predsednik tov. g. Kanc Avgust. V uvodnem nagovoru je pozdravil vse zbrane tovariše in tovarišice ter zastopnika policijske uprave in zveznega ravnatelja, kakor tudi poročevalca »Slov. Naroda«. Spomnil se je nadalje še umrlih tovarišev in tovarišic gg. Goršič Jožeta, Aušič Jakoba, Zaviršek Ivana, Hladnik Antona, Dolničar Uršule, Lampič Franca, Pečnikar Ivana ter Sušteršič I. in njegove soproje. Zborovalci so počastili spomin umrlih. Tajniško poročilo je podala gđ. Kozamernik Mara, ki je omenila novo razvrstitev točilne takse, nadalje delovanje zadružne pisarne v pogledu dejanja nasvetov pri sestavi davčnih prijav in pri pritožbah na reklamacijske odbore ter so se v to svrhu razposlala članstvu vsa potrebna navodila. Sporočila je tudi poostreitev kontrole glede policijske ure ter hudo borbo, ki jo vodi združenje glede podeljevanja gostilniških koncesij v ljubljanski okolici. V to svrhu je bila pri g. banu posebna deputacija pod vodstvom zveznega predsednika tov. g. Majcena Cirila. Omenila je nadalje še poslovanje in obstoj Gospodinske šole za gostilničarske gospodinje ter na koncu podala statistično gibanje članstva. Združenje šteje 280 članov. Tajniško poročilo je bilo soglasno sprejeto. Obračun izkazuje 36.310.46 din dohodkov ter 35.388.15 din izdatkov, tako da znaša čisto premoženje 12.566.17 din. Na predlog tov. g. Anžur Franca se je podelila upravi soglasno razrešnica. Proračun pa izkazuje pri dohodkih 35.525 din in istotoliko izdatkov. Končno je zborovalcem podal obsežno poročilo še zvezni ravnatelj, nakar se je zborovanje zaključilo.

Združene gostilniških podjetij v Ormožu je zborovalo pod predsedstvom g. tov. Antona Golenka v prostorih tov. g. Marije Horvatove dne 5. maja 1937 ob 8. uri zjutraj. Po pozdravnem nagovoru navzočega zbor. svetnika tov. g. Berliča Joška ter zveznega ravnatelja, je podal predsedniško poročilo iz katerega posnemamo iste tegobe, ki jih zasledujemo tudi pri drugih združenjih v vinorodnih krajih. Iz tajniškega poro-

čila je razvidno, da šteje združenje 36 članov, 8 pomočnikov, 9 pomočnic ter 2 učenca. Dopisov je bilo 128. Obračun in proračun sta bila soglasno sprejeta ter se je na predlog tov. g. Marije Horvatove podelila upravi soglasno razrešnica. Iz poročila zveznega ravnatelja je razvidno, da članstvo ni navezano le na svoje moči, temveč da spremlja zvezna uprava budno vsa vprašanja, ki se pojavljajo v gostilničarskem stanju. Tudi zbor. svetnik g. tov. Berlič Joško je omenjal delovanje v gostinskem odseku, nakar je tov. g. predsednik zaključil zborovanje.

Združenje v Dol. Lendavi je zborovalo v prostorih predsednika g. tov. Horvat Matije dne 24. maja 1937. ter se je občnega zbora udeležilo jako lepo število članstva. G. tov. predsednik je omenil smrt tov. g. Balazič Štefana, katerega spomin so navzoči počastili s trikratnim klicem »Slava«. Nato je podal izčrpnno predsedniško poročilo, v katerem se je slikalo težko gospodarsko stanje združenja vsled česar so se morale povišati nekatere pristojbine. Tajniško poročilo omenja, da je združenje prejelo 283 dopisov. Stanje članstva znaša 46, ter so na področju združenja zaposleni 3 pomočniki in 3 vajenci. Zadružna pisarna je imela mnogo posla s šušmarstvom, sestavljanjem davčnih prijav in pritožb, ki so jih vlagali člani v varstvo svojih pravic. Obračun izkazuje 14.235.89 din dohodkov, izdat. pa 12.627.20 d. Proračun izkazuje na dohodkih 11.748.69 din, na izdatkih pa 11.632 din. Obračun in proračun sta bila soglasno sprejeta. Nato se je sestavila kratka resolucija, ki jo je predlagal g. tov. Slavič, nakar se je končalo zborovanje tega združenja.

MARIJA PLEŠKO,
ravnateljica gospodinske šole
za gostilniške gospodinje
v Ljubljani:

Skrbimo za strokovno izobrazbo gospodinj in gostilničark

V zadnjih letih gospodarske krize smo tudi Slovenci spoznali, da je za kraje, obdarjene s prirodno krasoto, z rudninskimi ali toplimi vrelci in za kraje, ki privabljajo tujce s svojim podnebjem, živahen tujski promet, prav tako vitalnega pomena, kakor je izvoz žita in živine za poljedelca in živinorejca, izvoz industrijskih proizvodov za podjetnika. Vsi smo enega mnenja: tujski promet naj bi postal za Slovenijo vir blagostanja.

Pri nas je privatna inicijativa začela na tem polju l. 1905. in imela že lepe uspehe, ko se je začela šele država zanimati za razvoj tujskega prometa.

Pivovarna in žganjarna

Jos. Tscheligi v Mariboru

Koroška c. 2 - Telefon 2335

priporoča svoje izborno
**PIVO NAJBOLJŠE
KVALITETE**

ter izvrstno slivovko, rum, pivsko
in vinsko droženko, likere i. t. d.

Obnovite svoje kuhinje s posodo **Aemalit** in **Palatia** Jedilno orodje ne rjavi pri **Franc Golob** Ljubljana, Wolfova ulica 8 Specijalna zaloga kuhinjskega pribora

Druge države so že davno uvedle razne olajšave za železniški in avtobusni promet. Mi smo šele pozno dobili nedeljske karte, medtem ko je naša soseda Avstrija pravkar razširila veljavnost teh kart od polnoči v petek do polnoči v ponedeljek, obenem je dovolila popust tudi na najkrajših progah. Po dolgih prošnjah je zdaj mnogo naših krajev priznanih za klimatična zdravilišča in letovališča. Upoštevanje bivanja za čas enega tedna ali 10 dni tudi olajša nam in tujcem potovanje. Krožne karte se nam obe-tajo.

Ceste pa so še vedno v obupnem stanju. In kljub temu navaja odsek za turizem v trgovskem ministru v svoji statistiki, da so izdali v Jugoslaviji leta 1935. domači turisti 510 milijonov, tujci pa so pri nas pustili 317 milijonov, torej skupaj 827 milijonov, lansko leto pa že 845 milijonov. Mi smo zato preoptimistični, ako pričakujemo, da bo omenjena vsota v nekaj letih dosegla milijardo, ako bodo dani ugodnejši pogoji za razvoj tujkega prometa.

Obljubila se nam s pomočjo državne in banovinskega fonda ureditev cest. Ko bodo ceste res uporabljive in urejeni devizni predpisi, ki otežujejo ves internacionalni tujski promet, potem bo naša zemlja šele pripravljena za sprejem gostov — na zunan. Toda, koliko smo na boljšem, če je tudi vse urejeno, pa naš človek še ni zrel za sprejem tujcev in za pravilno obče-vanje z njimi.

Poglejmo, kdo je prav za prav zaslužil onih 827 milijonov v letu 1935? Gostinstvo je središče tujkega prometa, zato sta, po statistiki, zaslužila gostilničar in hotelir direktno ca. 50-60%. Indirektno pa naslednji: kmet s poljskimi pridelki, živino in mlekom, trgovec mesar in drugi obrtniki: mizar, zidar, pleskar, čevljar, šivilja in vozniki. Kmetice in druge gospodinje zaslužijo z oddajanjem sob in postrežbo, s pranjem in likanjem. Ob živahnem tujkem prometu dobe poleg tega delo mladi ljudje, ki jih potrebuje gostilničar za razno postrežbo. Celo šolarji s prodajanjem cvetja in gozdnih sadežev štejejo ob koncu sezije lepe denarce. Bajnih vsot ti mali ljudje res ne zaslužijo, saj plačuje gostilničar visoke davke in takse, zasebno oddajanje sob je tudi obdavčeno, vendar nam gostje, zlasti tujci, prinesejo denar v deželo, zato se je treba potruditi, da jih privabimo in tudi obdržimo kot stalne goste, ki se radi vračajo in pripeljejo še svoje znance v prihodnjem letu.

Vsi, ki hodimo po naši slovenski zemlji, vemo, kako je še pri nas z malimi izjemami. Lokali neprijazni, neprežračen, polni dima, opremljeni brez okusa, na stenah predpotopne ali pa premoderne slikarije. Potem in po slikah ter zavesah, umetnem cvetju opazamo, da v naših gostilnah čut za lepoto ni razvit. Strežniško osebje je je malokje brezhibno oblečeno, ni dovolj prijazno, postrežba pa je prepočasna ali pa prepovršna. Prehrana je enolična in dostikrat neokusno pripravljena. Tako v gostilnah. Dvorišče je zanemarjeno, povsod mlake in luže, o straniščih pa ne rečem drugzega, kakor da bi bila civilizacija našega naroda še na zelo nizki stopnji, ako bi jo merili po njih. To pa ne velja samo za vaške in trške gostinje, ampak tudi za marsikatero mestno kavarno, restavracijo in kolodvorsko postajo, kar vzbuja pri tujcih opravičeno zgražanje.

Gospodarji in gospodinje ne upošte-vajo teh negativnih strani, ki jih pa bistro oko tujca kaj hitro opazi, in dostikrat kljub temu odirajo goste.

Kaj naj tedaj storimo, da izboljšamo take razmere?

Pomaga naj naša žena. Poskrbeti moramo zato, predvsem za sistematično gospodinjsko izobrazbo ženskega naraščaja, in sicer s pomočjo naših učiteljic v šolah in s specialnimi šolami

za vse hišne uslužbenke ter gostinski poklic. V tem pogledu smo selo zao-stali za drugimi narodi. Prav nič se ne motim, če trdim, da leži glavni vzrok za pomanjkanje smisla za splošno gospodinjsko izobrazbo prav v tem, da žene nimamo še dostopa tja, kjer vodijo gospodinjsko šolstvo, in tudi ne tja, kjer se razdeljujejo krediti za to šolstvo. Smešno je naravnost, da nadzorujejo kuhanje in ročna dela moški nadzorniki, da izdelujejo načrte za gospodinjsko šolstvo sami moški. Zato nimamo nobenega načrta, in imamo premalo gospodinjskih šol. Predno pa sestavimo načrt za sistematično gos-podinjsko izobrazbo naših deklet, pogledimo, kakšne šole že imamo za splošno gospodinjsko, in kakšne za specielno izobrazbo.

Kdo rabi gospodinjsko izobrazbo sploh?

1. Vsako dekletje za dom in za službo.
2. Gostilničarke, posestnice penzionov.
3. Najemnice ali posestnice planin-skih koč.

Kakšne šole imamo?

1. Za kmečka dekleta imamo tri banovinske in eno zasebno kmetško gospodinjsko šolo, ki so vse v rokah redovnic. Za mestna dekleta je Vesna, Mladika in Krekova šola za izobrazbo gospodinjskih učiteljic. Ker pa spre-jemajo te šole večinoma le hčere pre-možnih staršev, ne pridejo za splošnost v poštev.

Trimesečne potovalne gospodinjske tečaje prireja banovina. Gospodinjske tečaje imajo razna ženska društva in organizacije, ki dobivajo prav malo ali celo nobene državne subvencije.

2. Za gostinski naraščaj imamo samo gostilničarske nadaljevalne šole v Ma-riboru, Celju in Ljubljani. Poleg tega prireja Zveza gostinskih podjetij od časa do časa 3 mesečne (tudi eno-dnevne) kuharske in servirne tečaje. Dasi ravno pravi statistika, da je 2/3 ženskega gostinskega osebja, so se doslej gostilničarski krogi res premalo zanimali za njegovo strokovno izo-brazbo. Zato se ne smete čuditi, da je naša banovinska ženska zveza, ki je stalno dobivala pritožbe od vseh strani, da se ne dobi dobro izvežbanih moči — akoravno je po njih veliko pov-praševanje doma in v drugih banovi-nah — ustanovila v Ljubljani gos-podinjsko šolo za gostilniške gospodinje. Njen namen je, da ne izobražuje samo gostilničark, ampak tudi žensko gos-tinsko osebje. Deluje drugo leto in gostilničarji, ki so spočetka dvomili v njen uspeh, jo sedaj že gmotno in moralno podpirajo. Govori se o vode-čih gostinskih krogih, da nameravajo našo gostinsko šolo v Ljubljani raz-širiti v hotelirsko šolo. Isto pripravljajo gostinsko združenje v Mariboru. Tako je storjen začetek za izobrazbo gos-tinskega ženskega naraščaja.

Posestnice penzionov in hotelov se izobražujejo v inozemstvu. Edina naša jugoslovanska hotelirska šola v Beo-gradu stoji prazna, odkar je bila zgra-jena, ker manjka sposobnega strokov-nega učiteljstva.

3. Prav tako nimajo najemnice ali posestnice planinskih koč nobene mož-nosti za specielno izobrazbo, kar naši turisti včasih zelo obžalujejo.

Če še ugotovimo, da nimamo v Sloveniji niti ene poselske šole, katero bi moralo absolvirati vsako dekletje, ki hoče prevzeti hišno ali gostinsko službo in če pomislimo, da vstopajo v ta poklic večinoma kmečka dekleta, za katera pomeni služba eksistenco, ker ji je domača hiša ne more dati, smo pokazali žalostno sliko našega slo-venskega gospodinjskega šolstva.

Za enkrat smo torej še navezani predvsem na to, kako učiteljice v na-rodni šolah pripravljajo žensko mladino za gospodinjski poklic in s tem v zvezi za razvoj tujkega prometa v vseh vrstah narodnih šol, to je

1. v osnovni šoli,
2. v višji narodni ali meščanski,
3. v gospodinjsko-nadaljevalni šoli,
4. pri večernih sestankih.

1. Učni načrt osnovne šole vsebuje sicer tudi praktična gospodarska znanja in razumevanja za dečke, za deklice pa gospodinjsvo, toda na tej stopnji je kaka poglobitev v gospodinjsvo nemogoča. Učiteljica je — po mojem mnenju — svojo nalogo izpolnila, če navaja otroke na red in snago v šoli ter na snago telesa. Otroci smejo sicer

Vino in vino je razlika

da in še večja je razlika med različnimi mineralnimi vodami. Splošno znani Radenski vrelci, Zdravilni, Kraljev in Gizelin spadajo med najmočnejše te vrste v Evropi. Pa tudi po svojem okusu kot svežilna pi-jača so nenadkriljivi.

Pokusi samo enkrat, da boš videl kaj pomeni prvo-rzredna mineralna voda. Čisti in izpira kri, izloča sečno kislino in druge strupe iz telesa ter s tem krepi telesne in duševne sile. Kdor pije vino z Radensko slatino, ga ne boli glava niti po največjih krokarijah.

prihajati bosi v šolo, toda nikdar z umazanimi nogami. Vsak dan naj pre-gleda, ako nimajo strganih nogavic in oblek, zato uči deklice, kako jih kr-pajo. Naj jim vedno dopoveduje, da odnesejo tujci najslabši utis iz kraja, kjer so opazili strgane in umazane šolske otroke. Po njih ne sodijo le zaničnih mater ampak tudi kvaliteto učiteljstva. Učiteljica naj dosledno za-hteva lepo vedenje ter se skuša sama večkrat prepričati, ako otroci tujce pozdravljajo, oz. vpljudno odgovarjajo na vprašanja.

Zgodovino in znamenitosti domačega kraja naj otroci dobro poznajo, prav tako se morajo zavedati lepote okolice, da bodo gostom odgovarjali, če že ne z izčrpnimi, toda vedno s točnimi po-datki.

2. Višja narodna šola že pripravljajo podlago za razumevanje pomena tuj-skega prometa. Temu služijo 4 pred-meti učnega načrta, higijena, praktična pridobitna znanja, gospodinjsvo in ro-čna dela za deklice. O higijeni smo danes že slišali. Smoter praktičnega pridobitnega znanja je razvijanje smisla in ljubezni za pridobitno življenje in ekonomsko tekmo. Načrt za gospo-dinjski pouk na tej stopnji obsega osnovne pojme o redu in snagi v vseh delih hiše in njene okolice, o pohištvu, obleki, perilu, o sestavi in redilni vred-nosti živil, o pripravi jedil in tudi o gojenju zelenjadi in cvetic. Lep pro-gram, ki pa ima vrednost le tedaj, ako ga ne izvaja učiteljica le teoretično, temveč tudi in celo v prvi vrsti prak-tično.

Učenke se torej že v šoli uče snažno pripravljati tečne jedi, jih znajo okusno servirati, uče se lepega vedenja pri obedu, se navadijo pravilno pomivati, v ugodnih razmerah tudi perejo, likajo ter pospravljajo sobe. Dekleta se v vseh takih šolah oprimejo tega prak-tičnega pouka z največjim veseljem, ker instinktivno čutijo, da jim je vse to v veliko korist.

Kako malo pa imamo v Sloveniji višjih narodnih in meščanskih šol, ki imajo za praktični pouk šolske kuhinje. Še manj pa imamo učiteljic, ki bi znale ta pouk pravilno voditi. Je to naporno delo, tembolj, ker učiteljice nismo bile nanj pripravljene. Učni načrt ženskih učiteljic se bi moral zato v tem po-gledu temeljito izboljšati. Ako je nam ženam res napredek gospodinjsva v trgih in vaseh, s posebnim ozirom še na razvoj tujkega prometa, pri srcu, ne smemo odnehati — zahtevajmo — kar naša ženska zveza že leta in leta priporoča ob vsaki priliki, pri vsakem stanovskem zborovanju, pri vsakem ženskem zborovanju sledeče: na uč-

teljišča naj se uvede praktičen gospo-dinjski pouk, v podeželskih šolah pa postavijo šolske kuhinje, da bo naše šolstvo v skladu z zahtevami življenja. 3. Imamo pa še gospodinjsko-nadalje-valne šole, ki jih je na pobudo učiteljskega združenja ustanovilo Veliko županstvo v Ljubljani in Mariboru leta 1928. in jih finansira banovina. Te šole nudijo najpotrebnejšo gospodinjsko izobrazbo vsakemu dekletu, ki ne zmore stroškov celoletne gospodinjske šole niti onih potovalnih tečajev. Tudi va-škimi gostilničarkam nudijo relativno dovolj izobrazbe. Vemo, da je navadno gostilničar bolj pasiven, njegova naj-večja briga je nakup in prodaja vina, vse drugo le prerad prepušča ženi, zato le pod razumnim in spretnim vodstvom gostilničarke cvete njena obrt, žena je tista sila, ki privablja ali od-bija goste. Nikakor pa se ne smemo zadovoljiti s par dobro vpeljanimi go-stilnicami in priljubljenimi gostilničar-kami. Vse hiše, stanovanja, vrtovi, ceste in prebivalci sami naj bodo tako prikupni, da se tujec v kraju dobro počuti in se rad povrne. Vsako dekletje — dobra gospodinja — je za to že več let zahteva naše ženske zveze.

Odkar so uvedli nedeljske vozovnice, so podeželske gostilne kar oživele. Naši domačini radi zahajajo ob nedeljah in praznikih po vaseh in po hribih. V vaških gostilnah ali kmečkih hišah iščejo počitka in okrepcila. Kako se razvesele, če jim postreže gospodinja v prežračenem, prijetnem prostoru v snažnih posodah okusno preprosto jed, če se prijazno razgovarja z njimi in jim pokaže svoje snažne otroke.

V gospodinjsko - nadaljevalni šoli naj uči učiteljica zato dekleta pripra-viti nekatere jedi, ki si jih nedelj-ski gostje žele, ki niso predrage, dasi jih lahko privoščijo tudi družine, ki pridejo s celo kopo otrok na izlet. Domač črn kruh s presnim maslom je že delikatesa, a včasih je boljša potica. V pustu naj bi bili na mizi krofi in flancati, dobra prekajena, ne presoljena gnjat, domače salame, okusne klobase s kislim zeljem, poleg svinjine pa ku-mare, hren, gobice. Vsako dekletje naj se nauči pripraviti preproste jajčne jedi z različnimi nadevi, kar je hitro narejeno, praženec, dobro krompirjevo in druge postne juhe ter okusne so-late. V Nemčiji jako priporočajo — in to celo po radiu — gojitev solate v hri-bih in višinskih krajih; solata zraste tam res pozno, je trša a bolj zelena ter ima baje toliko vitaminov v sebi, da zaleže prgišče več kot v nižini cela skleda. Po vseh višinskih zdraviliščih jo goje.

Predvsem morajo učenke znati sku-

Kletarsko društvo v Ormožu r. z. z. o. z.

najmočnejša vinarska zadruga v dravski banovini

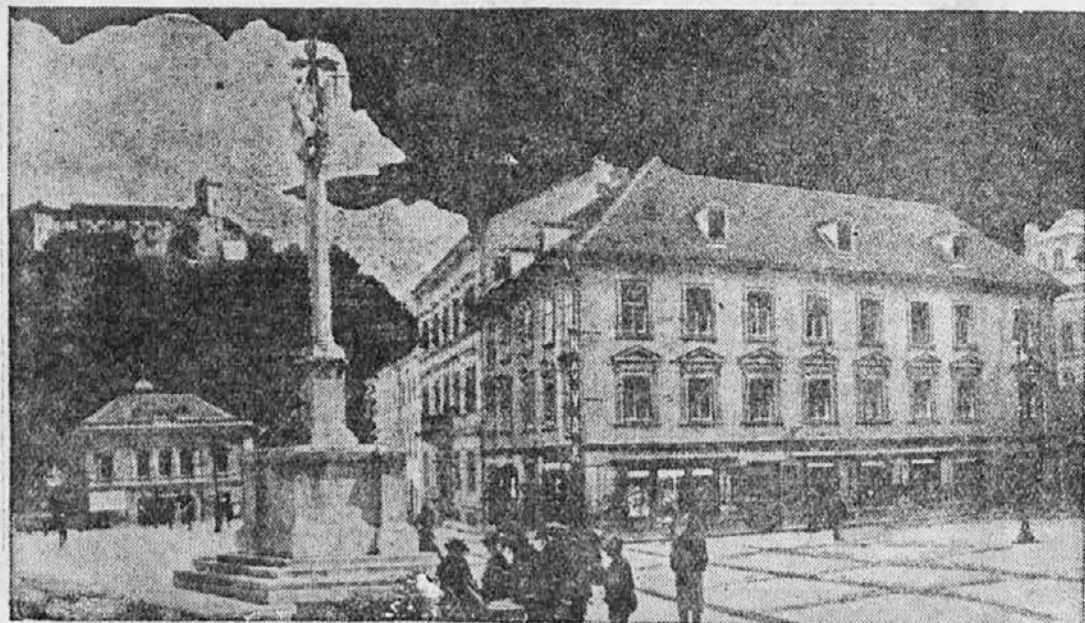
priporoča svojo **veliko in stalno zalogo** navadnih namiznih do najfinejših sortiranih vin iz Ormoško-ljutomerskih in Haloških goric

Vina lastnega pridelka 530 članov vinogradnikov
Originalno blago in originalne cene

Stalna evidenca vseh razpoložljivih vin na-vedenih okolišev pri producentih

Telefon št. 18

Ustanovljeno l. 1898

ZA POMLAD

oskrbite nakup potrebnega blaga za obleke, plašče, površnike in manufakture sploh pri znani solidni tvrdki

Novak - Ljubljana

Kongresni trg 15 (Pri nunski cerkvi)

Dobro blago - Ogromna izbira

ZNIŽANE CENE

hati res dobro kavo, ker se čez našo kavo domači in tujci najbolj pritožujejo, poleg naj servirajo vsaj malo sladke smetane. Mleka je na kmetih dovolj; če znajo pripravljati dobre mlečne izdelke (kislo mleko, mehki in trdi sir) lahko z njimi zaslužijo prav tako, kakor z mesom in vinom.

Povsod naj bi imeli v zalogi tudi pijače iz jagodičevja, posebno radi otrok in abstinentov.

Uče naj se pravilno kalkulirati režijske stroške, da ne delajo brez dobička a vendar ne odirajo gostov.

Učiteljica mora naučiti svoje gojenke tudi, kako se vse te jedi in pijače preprosto, okusno servirajo, kako se pomiva, in kako pere namizno perilo, da bo odnesel gost najboljši vtis iz naših gostiln, planinskih koč in kmetijskih domov.

Z ozirom na letovišča se mora pouk raztegniti na urejevanje sob, postiljanje postelj in pospravljanje, snaženje oblek

in obutve. Topla voda mora biti vedno na razpolago in čiste brisače.

Tako v gospodinjstvo - nadaljevalnih šolah. Nekaj let so se te šole najlepše razvijale. V zadnjih letih pa žalibog to šolstvo vidno nazaduje. Bilo je že preko 70 šol, največ na bivšem Štajerskem, zdaj jih je le še 23. V teh šolah delujejo samo še starejše učiteljice, naraščaja nimamo. Namesto tako potrebnega napredka, vedno manj gospodinjstvo - nadaljevalnih šol, vedno manj učiteljic.

Zakaj se mlajše učiteljice tako malo zanimajo za to vrsto šol?

To izvenšolsko delo je tako naporno, da je treba učiteljicam ki ga vrše, izdatne podpore od oblasti v gmotnem in moralnem oziru, česar pa vedno bolj pogrešajo. Razširjenje nadaljevalnih šol ovira deloma tudi pomanjkanje šolskih kuhinj in nabava potrebnega inventarja ki ga občine ne kupujejo rade.

IV. Večerni tečaj.

Na zimskih večernih sestankih bi učiteljica tudi lahko učila dekleta in mlade gospodinjke osnovne pojme gospodinjstva, zlasti v onih krajih, kjer nimajo praktičnega gospodinjkega pouka niti v višji narodni, niti v nadaljevalni šoli. Pouk si zamišljam deloma predavalen, deloma praktičen. Marsikaj se lahko pokaže na katedrih, kot to delajo razne firme n. pr. pranje s »Per-silom« itd.

(Konec sledi)

Iščemo osebe,

ki bi v svojem bivališču z večjo okolico vodile podružnico. Bivališče in poklic postranska stvar! Zadevajoče delo stoji pod vodstvom ravnateljstva! V glavnem zaloga blaga! Nobeno potovanje! Za mesto in deželo lahko udeleževanje! Noben riziko! Sedanji poklic se lahko obdrži! Za dodeljeni okoliš mesečni dohodek 5000 Din in več. Temeljita pojasnila potom »HUPO« Klagenfurt, Avstrija. Dopisovanje v vsakem jeziku.

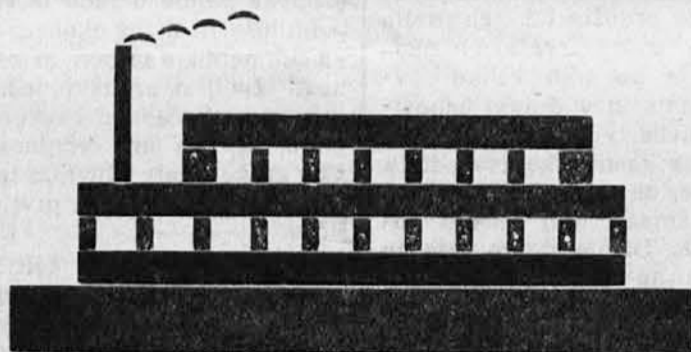
Ugodna prilika!

Posestvo z gostilno naprodaj!

Dobrodoča gostilna na lepi razgledni točki mesta Ljubljane z obsežnim senčnatim vrtom, salonom, garažo z vsemi potrebnimi pritliklinami se prodaja. — Posredovalci izključeni! — Poizve se v zadrugi pisarni Gostilniškega doma v Ljubljani, Privoz št. 11.

VINO

izborno lastnega pridelka iz let 1935 in 1936 od 4 Din naprej priporoča Karol Wessely, vinogradnik v Ptuj, Ljutomerska cesta 13

Delniška pivovarna „UNION“

Ljubljana, Laško in Maribor

priporoča svoje prvovrstno dvojno marčno pivo, eksportni ležak in temno pivo, varjeno po bavarskem sistemu „HERKULES“, „PORTER“ in „BOCK“ vsem cenj. gostilničarjem in gostom

Z odličnim spoštovanjem

Delniška pivovarna „UNION“

Ljubljana, Laško in Maribor